

MỘT SỐ BÀI VIẾT VÀ BÀI NÓI CỦA CHỦ TỊCH TÔN ĐỨC THẮNG

LỜI PHÁT BIỂU TẠI HỘI NGHỊ CÁN BỘ DÂN VẬN TRUNG ƯƠNG NGÀY 15-2-1949

Cuộc hội nghị dân vận họp vào giữa lúc cuộc kháng chiến của dân tộc ta đang tiến mạnh trên giai đoạn tích cực cầm cự, chuẩn bị tổng phản công, lẽ dĩ nhiên cuộc hội nghị có tính cách rất trọng đại, nó sẽ đem lại cho ta nhiều kết quả sau này để giành thắng lợi một trăm phần trăm nếu ta thực hiện được tất cả những chính sách, chủ trương và nghị quyết của hội nghị.

Chúng tôi rất tiếc bận một việc quan trọng khác không đủ thì giờ dự hết cuộc hội nghị cùng các đồng chí. Trước khi từ giã các đồng chí, chúng tôi xin trình bày một vài ý kiến:

Cuộc hội nghị này được tạo ra trong hoàn cảnh tích cực chuẩn bị tổng phản công thì phải là cuộc hội nghị quyết định việc thắng lợi. Muốn thắng lợi, ta phải có một phương châm chính xác. Phương châm ấy là chính sách đúng của Đảng ta.

Đối với cuộc kháng chiến, nếu ta thực hiện được phương châm chính sách đúng của Đảng thì ta sẽ thắng lợi vẻ vang. Cuộc thắng lợi tối hậu này làm cho những người hy sinh vì nước trước kia trong những cuộc tranh đấu trong lao tù, gần đây ngoài mặt trận được thỏa mãn.

Đối với Đảng, với dân chúng, nếu ta thực hiện được chính sách đúng thì tương lai chúng ta sẽ rạng rỡ vinh quang. Vì thế dân vận phải làm cho kỳ được chính sách phương châm của Đảng trong việc vận động dân chúng tích cực chuẩn bị tổng phản công.

Hồ Chủ Tịch đã dạy cho ta *cần, kiệm, liêm, chính*; phải cho dân yêu, dân tin, dân trọng. Vì có được dân yêu, dân tin, dân trọng thì công cuộc gì cũng thành công.

Trong cuộc hội nghị này, các đồng chí cần thảo luận tìm cho ra những phương châm chính xác ấy, thực hiện lời Cụ dặn, mưu lợi ích cho nhân dân, giành thắng lợi cho kháng chiến. Phương châm càng chính xác bao nhiêu, chúng ta càng chóng đi đến thắng lợi bấy nhiêu.

Nhưng việc thực hiện phương châm cũng phải cho linh động, tùy điều kiện thay đổi mà thi hành cho sát và nhanh chóng kịp thời. Thi hành phương châm linh động, khoa học cũng chưa đủ, phải thêm vào đó sự đoàn kết nữa.

Có đoàn kết nội bộ thì việc thi hành phương châm chính sách mới thống nhất nhịp nhàng. Kinh nghiệm cho ta biết sở dĩ có những thành tích vẻ vang nhất

là nhờ sự đoàn kết nội bộ chặt chẽ. Mà đoàn kết nội bộ ở đây không phải là chỉ thống nhất hành động, thống nhất tư tưởng trong việc thực hiện chính sách của Đảng, mà còn phải gây tình duyên ái mật thiết giữa người này, người khác, biết giúp đỡ, yêu mến, quý trọng nhau, lo toan cho nhau nữa. Phải tạo cho chúng ta thành một gia đình cộng sản tốt đẹp kiểu mẫu hơn cả gia đình chúng ta ở nhà.

Một phương pháp duy nhất giúp ta thành tựu ý muốn ấy là TỰ CHỈ TRÍCH và THÂN ÁI CHỈ TRÍCH BẢN MÌNH.

Chỉ trích đây không phải là vạch cái xấu của người ra để mong vui người ta xuống dưới mình, trái lại phải âu yếm phê bình điều hay lẽ trái của người khác, tìm ra và nêu khuyết điểm của mình cho người khác cùng thấy để sửa chữa. Nhờ đó, chúng ta sẽ tiến bộ. Phải tiến bộ, chúng ta mới xứng đáng làm chủ thời cuộc, tình thế và chiếm phần ưu thắng.

Trong Đảng ta, cũng có những việc phê bình, chỉ trích không điều tra, không xét, không thân ái, nên đã xảy ra những sự giữa đồng chí này, đồng chí khác bức tức nhau, hiểu lầm nhau. Điều đáng tiếc ấy có ảnh hưởng không phải nhỏ cho công việc lớn của ta. Cho nên đã là người cộng sản, chúng ta cần suy nghĩ kỹ để chiến đấu với mọi trở ngại, mọi khó khăn, đặt lỗi mình lên trên, trước khi nhận thức lỗi của đồng chí mình.

Được thế chúng ta sẽ thành công vẻ vang.

Đó là những ý kiến chúng tôi bày tỏ cùng các đồng chí để các đồng chí định một thái độ, phương châm chính xác cho việc vận động nhân dân trong cuộc hội nghị quan trọng này.

Dân vận quyết định sự thắng lợi của cuộc TỔNG PHẢN CÔNG. Các đồng chí hãy nỗ lực để QUYẾT THẮNG!

ĐẨY MẠNH THI ĐUA NHẪM ĐÚNG HƯỚNG CHÍNH

Hội nghị toàn quốc lần thứ ba của Đảng họp từ ngày 21-1 đến 3-2-1950 do đồng chí Trường Chinh - Tổng Bí thư trực tiếp chỉ đạo. Đồng chí Tôn Đức Thắng báo cáo về “Đẩy mạnh thi đua, nhằm đúng hướng chính”. Sau khi nêu lên những thành tích của phong trào thi đua trong thời gian đã qua, đồng chí Tôn Đức Thắng nói:

... Mấy khuyết điểm chính là:

1. Quan niệm thi đua chưa được rõ và thống nhất, do đó sinh ra những sai lầm về lãnh đạo và tổ chức.

Thi đua là một thuật động viên, một phương thức lãnh đạo để thực hiện những công việc hằng ngày với một mức độ cao hơn trong một thời gian ngắn hơn. Nó không phải là một việc tách rời những công việc và sự lãnh đạo hằng ngày của các cấp ủy.

2. Thi đua không nhằm đúng hướng chính. Từ ngày phong trào phát động, chúng ta đã hao phí nhân lực, vật lực, tài lực và thì giờ vào nhiều công việc chưa cần thiết. Cùng một thời gian, ở một địa phương hay một đơn vị, đặt ra nhiều chương trình, mà những chương trình ấy không ăn khớp với nhau, có khi lại mâu

thuần lẫn nhau, làm cho việc thi hành rất ít kết quả.

Những khuyết điểm đó cần được sửa chữa:

Nhằm đúng hướng chính, động viên nhân lực, vật lực, tài lực, chuyển mạnh sang tổng phản công.

Hướng chính của thi đua ái quốc lúc này là động viên nhân lực, vật lực, tài lực để phục vụ tiền tuyến.

Thi đua không phải là những cuộc hô hào thiếu tổ chức như trước: năm nay phải nêu lên những cái mốc thi đua cho toàn quốc, nhằm những việc trọng yếu lúc này như động viên nhân lực cho mặt trận, động viên lương thực và tiền của dốc vào kháng chiến .v.v. những việc trên sẽ phân phối cho các địa phương tùy theo khả năng và điều kiện của mỗi nơi.

Để thực hiện công cuộc động viên đó cho có kết quả, đúng thời gian đã định, Chính phủ sẽ vạch ra một kế hoạch cho năm 1950. Các tỉnh và các đơn vị cơ sở sẽ căn cứ vào kế hoạch đó mà đặt kế hoạch cụ thể để thi hành trong địa phương hay đơn vị mình. Việc lãnh đạo thi đua phải nhằm đúng hướng chính trên, tránh phân tán lực lượng, thì giờ vào những việc vô ích.

Thi đua đã là một phương thức lãnh đạo thì không cần có những ban thi đua chuyên môn.

Muốn cho thời gian tốn ít mà kết quả công việc được nhiều hơn, các cơ quan chỉ đạo phải kêu gọi tinh thần cố gắng của mọi người và phải tổ chức cho hợp lý, dùng thuật thi đua mà thúc đẩy công việc hằng ngày. Bởi vậy, không cần lập ra những ban thi đua như hiện nay.

Một cách vận động thi đua rất tốt là làm “vết dầu loang”. Làm “vết dầu loang” là gây ra một nơi thi đua kiểu mẫu và rút những kinh nghiệm thi đua ở đó để phổ biến cho những nơi khác theo gương.

Trong thời gian vừa qua, việc làm “vết dầu loang” đã có ít nhiều kết quả. Cần rút kinh nghiệm việc làm “vết dầu loang” để năm nay, phương thức đó có thể phổ biến rộng rãi, đẩy mạnh phong trào thi đua tiến tới.

HIỆU TRIỆU CỦA BAN THƯỜNG TRỰC QUỐC HỘI NHÂN DỊP KỶ NIỆM NGÀY TOÀN QUỐC KHÁNG CHIẾN 19-12

Cùng toàn thể đồng bào,

Từ khi giặc Pháp cố tâm chiếm lấy nước ta và nô dịch toàn dân ta mà buộc ta phải toàn quốc kháng chiến đến nay đã hơn bốn năm.

Trong bốn năm đó, bộ đội ta đã anh dũng kháng chiến, nhân dân ta đã tích cực tham gia kháng chiến, Chính phủ ta đã cương quyết lãnh đạo kháng chiến mà nhất là toàn dân ta đã đoàn kết để quyết tâm kháng chiến toàn diện và trường kỳ.

Bộ đội và nhân dân từ Bắc chí Nam, đâu đâu cũng căm hờn với giặc cướp nước mà sẵn sàng hưởng ứng với lời kêu gọi của chính phủ trong công cuộc cứu nước đánh ngoại xâm. Nhờ thế mà cuộc kháng chiến của ta đã đem lại những kết

quả rõ rệt. Câu nói “Ta càng đánh càng mạnh, giặc càng đánh càng yếu” của Hồ Chủ tịch đã thành sự thực.

Thu Đông 1947, giặc đã đem thủy, lục, không quân ồ ạt tràn lên Việt Bắc, đốt nhà, cướp của, giết người trong một thời gian.

Thu Đông năm nay, ta đã khởi công đánh các cứ điểm kiên cố của giặc và trong một thời gian ngắn nhiều tỉnh và nhiều thị trấn quan hệ đã được giải phóng, hàng vạn giặc bị diệt, bị bắt nhiều võ quan cao cấp, giặc phải bó tay chịu hàng.

Đó là chưa kể những thắng lợi cũng khá vẻ vang mà quân đội nhân dân đã thu được ở Nam bộ và ở Trung bộ trong các trận phối hợp tác chiến vừa đây.

Những thắng lợi quân sự lớn đầu tiên của ta đã đi liền theo những thắng lợi ngoại giao mà ta đã thu được từ đầu năm nay.

Những thắng lợi trên, đồng bào nên nhớ: chúng ta đã mua bằng sự gian khổ vô cùng, sự hy sinh tuyệt mực. Nhiệm vụ mỗi người công dân ta phải giữ vững lấy những chiến thắng ấy và khuếch trương nó ra.

Cuộc kháng chiến của ta đã bước vào một giai đoạn mới, nên nó lại đòi hỏi những cố gắng mới.

Các đồng bào trong các vùng bị địch tạm chiếm, cần phải hoạt động mạnh để củng cố lực lượng ta và làm tan rã hàng ngũ địch, thực hiện triệt để nhân dân chiến tranh; cần để ý một điều là đừng mắc mưu chia rẽ lương giáo của giặc.

Các đồng bào ở các vùng tự do phải tích cực nhìn ra tiền tuyến và hết sức đưa nhân tài, vật lực mà góp vào công cuộc kháng chiến.

Các kiều bào hải ngoại lần này cũng phải tích cực hoạt động tìm đủ cách tuyên truyền cuộc chiến tranh chính nghĩa của ta, gây thiện cảm với nhân dân yêu chuộng hòa bình trên thế giới và đánh tan những luận điệu của bọn phản động quốc tế mong lừa bịp dư luận hoàn cầu để đè nén, bóc lột các dân tộc nhược tiểu.

Ở tiền tuyến, ở hậu phương, ở trong nước, ở ngoài nước, già, trẻ, gái, trai không kể tôn giáo gì, chính kiến gì, đều phải thi đua bằng mọi cách để giết giặc cứu nước, để giải phóng cho dân tộc và góp phần vào sự xây dựng hòa bình chung của thế giới.

Theo dõi sự cố gắng của nhân dân, của bộ đội, nhất là trong dịp tổng động viên vừa qua, Quốc hội rất tin vào lòng ái quốc của đồng bào và sự thắng lợi cuối cùng của dân tộc.

Ngày kỷ niệm đệ tứ chu niên toàn quốc kháng chiến nhắc nhở cho mỗi người công dân Việt Nam những nhiệm vụ trước mắt cấp thiết và vẻ vang.

Đồng bào hãy tin vào sự lãnh đạo sáng suốt và chắc chắn của Hồ Chủ tịch mà mạnh bước tiến lên.

Ngày 19-12-1950

**Quyền Trưởng Ban Thường trực Quốc hội
TÔN ĐỨC THẮNG**

DIỄN VĂN KHAI MẠC
ĐẠI HỘI LẦN THỨ II ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM
(Ngày 11-2-1951)

Thưa Hồ Chủ tịch và các anh chị em đại biểu!

Đây là Đại hội lần thứ hai của Đảng Cộng sản Đông Dương. Về dự Đại hội có đồng chí Đại biểu của các Đảng bộ toàn Đảng, trong đó có đủ các lớp đồng chí từ ngày Đảng mới thành lập đến nay; già có, trẻ có, trai có, gái có. Đây là sự phản ánh rõ rệt nhất của trang lịch sử vẻ vang và của tinh thần đoàn kết nhất trí của Đảng.

Đây là một điểm thắng lợi của Đảng và của nhân dân trong cuộc kháng chiến khó khăn, gian khổ này.

Các đại biểu Đảng bộ địa phương tiêu biểu cho cuộc chiến đấu anh dũng của nhân dân và của toàn Đảng nói chung, tất cả đều cố gắng và có thành tích.

Đoàn đại biểu Miên¹, Lào đại diện cho hai Đảng bộ Miên, Lào đã có công trong việc xây dựng lực lượng vũ trang, phát triển các chiến khu và xây dựng nền tảng cho chính quyền độc lập của hai dân tộc Miên, Lào.

Đoàn đại biểu của Nam bộ anh dũng đã lãnh đạo nhân dân kháng chiến trước nhất, đã theo đúng chủ trương đường lối của Đảng, đẩy mạnh cuộc kháng chiến tiến tới.

Đoàn đại biểu của các Đảng bộ trong quân đội nhân dân, đại diện những binh đoàn đã lập được những chiến công oanh liệt trong các chiến dịch. Một số trong những chiến sĩ thi đua cũng được mời đến dự Đại hội. Tôi đề nghị hoan hô các chiến sĩ ấy.

Thưa các đồng chí đại biểu!

Đại hội lần thứ hai này của Đảng cách Đại hội lần thứ nhất (họp ở Ma-Cao tháng 5-1935) mười lăm năm tám tháng. Trong hơn mười lăm năm ấy, tình hình thế giới và Đông Dương đã có nhiều thay đổi căn bản.

Cuộc chiến tranh thế giới lần thứ hai đã kết thúc với sự thất bại hoàn toàn của ba đế quốc Đức - Ý - Nhật, với sự thắng lợi của nhân dân và Hồng quân Liên Xô. Nó kết thúc với sự đổ vỡ quá nửa lâu đài của chủ nghĩa đế quốc. Làm cho những phần còn lại của cái lâu đài này bị rung rinh đến tận nền móng. Trong ba đế quốc, hiện còn lại Pháp - Anh đã trở thành gần như chư hầu của Mỹ, Mỹ là gây chiến tranh là tên trùm phản động thế giới.

Chủ nghĩa xã hội đã tỏ ra thắng hẳn chủ nghĩa đế quốc về mọi mặt. Sau thắng lợi vĩ đại của nhân dân Liên Xô hơn mười nước dân chủ nhân dân xuất hiện. Phong trào đấu tranh của thợ thuyền và nhân dân các nước tư bản phát triển mạnh mẽ. Phong trào giải phóng ở thuộc địa và nửa thuộc địa lên cao: năm 1949, nước Cộng hòa nhân dân Trung Hoa ra đời đã thay đổi hẳn tương quan lực lượng giữa phe dân chủ và phe đế quốc, lợi cho phe dân chủ. Cuộc kháng chiến anh

¹ Trước đây chúng ta thường gọi Campuchia là Miên. Ngày nay chúng ta không dùng chữ Miên nữa, nhưng để tôn trọng tư liệu lịch sử, chúng tôi vẫn để như cũ.

dũng của nhân dân Việt Nam, Miên, Lào, những cuộc đấu tranh gay go quyết liệt của nhân dân các nước Đông Nam Á như Phi Luật Tân, Nam Dương, Mã Lai, Miến Điện và cuộc kháng chiến anh dũng của nhân dân Triều Tiên đều là những nhát búa nặng bổ vào nền tảng đế quốc.

Trong mười lăm năm ấy, lực lượng cộng sản thế giới đã mạnh lên gấp bao lần, đã được thử thách trong cuộc chiến tranh chống phát xít và đấu tranh giải phóng dân tộc. Các Đảng Cộng sản đã tỏ ra là người lãnh tụ chân chính của giai cấp công nhân và nhân dân lao động trong các dân tộc. Phong trào công nhân, phong trào giải phóng dân tộc, hoà bình và dân chủ thế giới mật thiết hòa hợp với nhau, đồng thời phát triển mạnh mẽ, có tổ chức thống nhất dưới sự lãnh đạo của các Đảng Cộng sản và công nhân, có Đảng Bôn-sê-vích Liên Xô và nhà lãnh tụ vĩ đại của giai cấp công nhân và nhân dân lao động toàn thế giới: đồng chí Xta-lin.

Lực lượng hòa bình dân chủ thế giới ngày nay đã mạnh hơn hẳn lực lượng của bọn đế quốc gây chiến. Hệ thống xã hội chủ nghĩa lớn ra và vững thêm, hệ thống tư bản chủ nghĩa yếu xuống. Trước cơn tổng khủng hoảng cực kỳ trầm trọng, bọn đế quốc do bọn tài phiệt phát xít Mỹ cầm đầu, đang ra sức sửa soạn một cuộc chiến tranh thứ ba, mong thực hiện cái mộng làm chủ hoàn cầu.

Chúng đang ráo riết tăng binh bộ, chế bom nguyên tử, trực tiếp can thiệp vào nội tình nhiều nước để biến các nước đó thành căn cứ quân sự và tiếp tục thực hiện những cuộc chiến tranh xâm lược, đàn áp phong trào hòa bình, dân chủ và phong trào giải phóng dân tộc, tăng cường những tổ chức gián điệp, khuyến khích và nâng đỡ các tổ chức phát xít.v.v... Bọn đế quốc muốn thoát khỏi nạn khủng hoảng bằng chiến tranh như trước đây chúng đã làm.

Nhưng lịch sử đã chứng minh rằng: con đường ấy chính là con đường tự sát của chúng. Tuy nhiên, trước khi rầy chết chúng sẽ càng thâm độc, hung ác hơn và sẽ không từ một thủ đoạn hung ác nào để tàn sát nhân loại. Chính vì thế, nhiệm vụ của các Đảng Cộng sản trên thế giới hiện nay là phải hết sức tỉnh táo đề phòng mọi mưu mô xâm lược của phe Mỹ.

Song, tương quan lực lượng giữa những kẻ muốn gây chiến và những người kiên quyết bảo vệ hòa bình hiện nay không giống như những năm 1913 – 1914, 1938 – 1939. Lực lượng hòa bình dân chủ thế giới không những cản được bàn tay đẫm máu của chúng mà nhất định sẽ san phẳng lâu đài còn lại của chủ nghĩa đế quốc nếu đại chiến thứ ba cứ nổ ra.

Trên đây là những biến chuyển lớn của tình hình thế giới sau 15 năm. Tình hình các dân tộc trên bán đảo Đông Dương cũng chịu ảnh hưởng trực tiếp của tình hình đó.

Đại hội Ma Cao họp trong khi ách thống trị của đế quốc Pháp đang còn đè nặng trên vai nhân dân của ba dân tộc Việt, Miên, Lào, những tổ chức quần chúng cách mạng, cơ sở của Đảng còn yếu ớt. Đến nay, tình thế đã khác hẳn: Nhân dân Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng đã tiến hành cuộc Cách mạng tháng Tám đánh đổ phát xít Nhật, lập thành nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Nhân dân Miên, Lào đã khởi nghĩa lập chính quyền, tổ chức quân đội. Nhưng giặc Pháp tham tàn quay trở lại. Sáu năm nay, nhân dân Việt, Miên, Lào đã chung lưng đấu cật, kháng chiến trường kỳ để tiêu diệt thực dân xâm lược Pháp, chống bọn can

thiệp Mỹ, thực hiện độc lập, thống nhất, tự do, dân chủ, phú cường.

Cuộc kháng chiến của ba dân tộc đến nay đã tiên được những bước khá dài, địa vị của nước Việt Nam đã được nâng cao trên trường quốc tế. Liên Xô, Trung Quốc và các nước dân chủ nhân dân đã lập ngoại giao với Việt Nam. Phong trào giải phóng Miên, Lào cũng được chú ý. Mới đây ta lại giành được những thắng lợi quân sự quan trọng làm một đà mới đẩy mạnh cuộc chuẩn bị chuyển sang tổng phản công.

Đông Dương hiện nay là tiền đồn của phe dân chủ và cũng là một vị trí quan trọng của chủ nghĩa đế quốc ở Đông Nam Châu Á. Cho nên, đi đôi với cuộc chiến tranh xâm lược Triều Tiên và chiếm cứ Đài loan, Mỹ đã can thiệp mạnh hơn vào Đông Dương. Tình thế ấy đã gây cho chúng ta những khó khăn mới, và do đó chúng ta phải nắm vững tư tưởng trường kỳ kháng chiến, quyết chiến đến thắng lợi hoàn toàn.

Tóm lại, mười lăm năm qua đã mang lại cho giai cấp công nhân và nhân dân Việt, Miên, Lào: Một nước cộng hòa dân chủ Việt Nam, một nước Miên giải phóng với hai phần ba đất đai, một nước Lào với những chiến khu rộng rãi ở Thượng Lào, Trung Lào và Hạ Lào.

Nhân dân Việt Nam từ chỗ trong tay không có một khẩu súng đã gây dựng được những đội du kích nhỏ dần dần thành một quân đội nhân dân anh dũng gồm mấy chục vạn người và những đội quân địa phương, quân du kích mạnh mẽ khắp trong nước. Nhân dân Miên, Lào cũng có những lực lượng vũ trang khá mạnh.

Nhưng một của quý nhất mà chúng ta nắm vững được là, đã xây dựng được một Đảng tiên phong của giai cấp công nhân và nhân dân lao động, gần một triệu người đã được rèn luyện trong hơn hai mươi năm đấu tranh vô cùng gian khổ, người trước ngã, người sau lên, một người hy sinh, trăm ngàn người khác thay thế. Các đồng chí chúng ta kể từ ngày thành lập và kể từ đồng chí Trần Phú trở đi, đã oanh liệt hy sinh hàng vạn để xây dựng sự nghiệp cách mạng ngày nay thừa kế những gương hy sinh của các đồng chí tiền bối, trong sáu năm kháng chiến này, các đồng chí ta lại càng hy sinh oanh liệt bội phần, hy sinh trong lúc xung phong giết giặc, trong những công tác nguy hiểm trong những vùng tạm bị chiếm đóng.

Đề tưởng nhớ tới các đồng chí chúng ta đã vui vẻ nhận lấy cái chết của mình để bảo vệ sự sống còn của dân tộc, của giai cấp, của Đảng Cộng sản Đông Dương và đặc biệt để tưởng nhớ tới các đồng chí lãnh tụ thân yêu: Trần Phú, Ngô Gia Tự, Lê Hồng Phong, Hà Huy Tập, Nguyễn Văn Cừ, Nguyễn Thị Minh Khai, Phan Đăng Lưu, Hoàng Văn Thụ và các đồng chí khác, tôi đề nghị Đại hội đứng dậy im lặng một phút.

Thưa các đồng chí!

Đảng ta đã lãnh đạo nhân dân dựng nên sự nghiệp lớn như tôi đã nói và có những đồng chí hy sinh anh dũng cho Đảng và dân tộc như vậy là nhờ ở một người lãnh tụ vĩ đại của Đảng, của giai cấp công nhân và của dân tộc Việt Nam: Hồ Chủ tịch, người Cộng sản Đông Dương đầu tiên và sáng lập viên của Đảng. Người đã đem thân thể và tài năng của mình hoàn toàn cống hiến cho Đảng và cho công cuộc giải phóng của giai cấp công nhân và dân tộc. Người đã cùng một

số đồng chí khác thành lập và thống nhất Đảng và chính người đã đào tạo cho Đảng những cán bộ lãnh đạo, kể từ Trần Phú, Lê Hồng Phong trở đi, tất cả các lãnh tụ của Đảng đều trực tiếp hưởng thụ sự giáo dục của Người, rồi đem kết quả của sự giáo dục đó truyền lại cho toàn thể Đảng viên của Đảng. Đường lối chính trị, nền nếp làm việc và đạo đức cách mạng của Đảng ta hiện nay là đường lối, tác phong và đạo đức của Hồ Chủ tịch; đường lối chính trị, tác phong và đạo đức cách mạng của chủ nghĩa Mác - Lênin ở Việt Nam.

Toàn Đảng hãy ra sức học tập đường lối chính trị, tác phong và đạo đức cách mạng của Hồ Chủ tịch, sự học tập ấy là điều kiện tiên quyết làm cho Đảng mạnh và làm cho cách mạng đi mau đến thắng lợi hoàn toàn.

Mười lăm năm nay Đại hội mới họp được, nhưng trong khoảng thời gian đó, nhờ sự lãnh đạo sáng suốt của Hồ Chủ tịch, Đảng ta đã vượt qua những khó khăn, khúc khuỷu của phong trào cách mạng và đưa cách mạng tiến lên. Tuy nhiên, Đại hội lần thứ hai chậm họp cũng là một thiệt thòi lớn cho Đảng và dân tộc.

Do sự cố gắng của toàn Đảng và của Trung ương, Đại hội lần thứ hai của Đảng đã được triệu tập.

Đại hội lần thứ nhất của Đảng họp ở nước ngoài, số đại biểu chỉ có hơn 10 người đại diện cho một số Đảng bộ mới gây dựng lại được sau một thời kỳ đại khủng bố.

Đại hội lần thứ hai này họp ở trung tâm khu tự do rộng lớn với hơn 200 đại biểu đại diện cho hơn 75 vạn Đảng viên.

Cuộc Đại hội này có một ý nghĩa lịch sử trọng đại. Nó quyết định những công việc chính sau đây:

Xét tình hình thế giới và trong nước, định rõ chính cương, sách lược của Đảng trong cuộc cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân. Công việc này rất quan trọng. Chúng ta cần căn cứ vào tình hình cụ thể của Việt Nam, Miên, Lào, đồng thời tham khảo kinh nghiệm của các Đảng anh em, căn cứ vào những lời huấn thị của các nhà sáng lập chủ nghĩa Mác-Lênin, vạch ra một đường lối cụ thể cho cách mạng Việt Nam, Miên, Lào.

Tình hình cách mạng Đông Dương có những thay đổi căn bản, nhất là sau Cách mạng Tháng Tám, Việt Nam không còn là một thuộc địa Pháp. Miên, Lào cũng đã có Chính phủ kháng chiến, có Mặt trận dân tộc, có khu căn cứ. Hoàn cảnh lại cho phép Đảng ra công khai, nên Đại hội cần bàn việc Đảng ra công khai và xây dựng một Đảng mới và mạnh, sửa đổi lại điều lệ cho thích hợp.

Công việc cách mạng và công việc Đảng ngày càng nhiều, nhiệm vụ Đảng ngày càng nặng nề, nhiệm kỳ của Trung ương đã quá kéo dài, Trung ương đề nghị Đại hội cử ra một Ban Chấp hành Trung ương với một số người đông hơn hiện nay để sau khi Đại hội bế mạc, thay mặt Đại hội chỉ đạo công việc của toàn Đảng.

Thưa các đồng chí!

Sau Đại hội Ma Cao, thế giới đã bước vào một thời đại mới, Đảng ta cũng bước vào một giai đoạn mới của lịch sử.

Cuộc kháng chiến trường kỳ còn gặp nhiều khó khăn khác nhưng do đường lối, chủ trương sáng suốt của Đại hội, chúng ta sẽ giành được nhiều thắng lợi mới

và mau chóng hoàn thành chuẩn bị tổng phản công.

Như Hồ Chủ tịch đã nói trong bức thư gửi các đại biểu mới đây, chúng ta hãy tập trung nghị lực bàn những công việc giết giặc, giải phóng dân tộc. Chúng ta hãy bắt tay vào công việc với tinh thần phấn khởi cách mạng và thi đua ái quốc. Các đại biểu về họp tại đây nhận lấy trách nhiệm của mình trước toàn Đảng, làm cho Đại hội hoàn thành nhiệm vụ một cách vẻ vang.

Thay mặt Trung ương, tôi trình trọng tuyên bố Đại hội khai mạc và chúc Đại hội thành công.

ĐẠI HỘI CHÚNG TA THẬT LÀ MỘT ĐẠI HỘI LỊCH SỬ²

Thưa các vị đại biểu,

Thay mặt Ban vận động Đại hội Mặt trận dân tộc thống nhất toàn quốc, tôi xin kính gửi Đại hội lời chào mừng đầy tin tưởng.

Tôi vui mừng báo cáo với Đại hội: Hồ Chủ tịch kính mến hôm nay sẽ đến cùng chúng ta.

Đại hội sẽ có dịp nhiệt liệt hoan hô vị lãnh tụ vĩ đại sáng lập ra Mặt trận Việt Minh và Mặt trận Liên Việt. Chúng ta thành kính dâng lên Người lòng biết ơn sâu sắc của đồng bào toàn quốc.

Hồ Chủ tịch nêu tám gương sáng về đoàn kết toàn dân, phụng sự Tổ quốc. Đại hội này là một thắng lợi mới của chính sách đại đoàn kết của Người.

Tôi kính chào các vị trong Chính phủ Việt Nam Dân chủ Cộng hòa và các vị đại biểu Ban Thường trực Quốc hội. Sự có mặt của các vị chứng tỏ Chính phủ và Quốc hội ta luôn sẵn sàng đến việc đoàn kết toàn dân.

Đến tham gia Đại hội còn có các vị đã nhiệt tình giúp đỡ cách mạng trong những ngày khó khăn nhất, và các vị anh hùng, chiến sĩ thi đua trong quân đội và các ngành công nghiệp, nông nghiệp. Thay mặt Đại hội, tôi hoan nghênh các vị, những người đã có công lớn với dân, với nước...

Trong Đại hội, có các vị đại biểu miền Nam. Các vị đến đây với ý chí của những người con của dân tộc, đã đứng lên trước tiên kháng chiến anh dũng, và bền bỉ trong suốt 9 năm trường, và ngày nay đang dũng cảm đấu tranh để thực hiện thống nhất nước nhà, chống những kẻ đang chà đạp lên mọi quyền tự do dân chủ ở miền Nam. Tôi chào các vị với mối tình ruột thịt nồng nàn, với tấm lòng mến phục của nhân dân toàn quốc.

Tôi chào mừng các vị đại biểu miền Bắc, chào mừng thắng lợi miền Bắc hoàn toàn giải phóng, kết quả của ngót trăm năm đấu tranh của toàn thể đồng

² Trích diễn văn khai mạc Đại hội Mặt trận dân tộc thống nhất toàn quốc, ngày 5 tháng 9 năm 1955.

bào; chào mừng quyết tâm của nhân dân miền Bắc, đang ra sức củng cố miền Bắc về mọi mặt, để cho xứng đáng với xương máu của các đảng tiên liệt, với hy sinh gian khổ của toàn dân trong kháng chiến trường kỳ và xứng đáng với lòng mong mỏi của đồng bào toàn quốc.

Cùng với các đại biểu trong nước, các đại biểu kiều bào ở nước ngoài đã kịp thời về dự Đại hội. Những người con của Tổ quốc ở nơi xa xôi, có nơi phải chịu nhiều nỗi áp bức bất công, vẫn một dạ trung thành với tổ quốc, cùng chung gian khổ và vinh quang với đồng bào trong nước. Tinh thần ấy xứng đáng với truyền thống anh dũng, bất khuất của dân tộc ta.

Thưa các vị đại biểu,

Đại hội gồm hơn ba trăm đại biểu trong nước và kiều bào, thuộc các chủng tộc, tôn giáo, tầng lớp khác nhau, ở các đảng phái, đoàn thể khác nhau. Xu hướng chính trị của chúng ta cũng không giống nhau. Nhưng chúng ta cùng chung một Tổ quốc, cùng chung hàng ngàn năm lịch sử, đau khổ có nhau, vinh quang có nhau. Điều đó đã gắn liền đồng bào toàn quốc, gắn liền các đại biểu chúng ta làm một khối.

Mấy năm trước, bọn thực dân xâm lược đã ngăn cách chúng ta, người ở vùng tự do, kẻ ở vùng bị tạm chiếm. Đó cũng là một trong những lý do chính khiến cho một số trong chúng ta ở đây không ở trong Mặt trận Liên-Việt: ngày nay, kháng chiến đã thắng lợi, miền Bắc hoàn toàn giải phóng, chúng ta lại cùng nhau sum họp một nhà. Vì tương lai xán lạn của dân tộc, chúng ta sát cánh kề vai gánh vác việc nước, việc dân, tình đoàn kết thật là mật thiết.

Thành phần rộng rãi của Đại hội chúng ta chứng tỏ khối đoàn kết toàn dân mà Hồ Chủ tịch thường săn sóc tới, nay đã mở rộng và củng cố thêm một bước.

Đại hội Mặt trận dân tộc thống nhất chúng ta là sự phát triển của Quốc dân Đại hội Tân Trào và Đại hội thống nhất Việt Minh - Liên Việt. Sự nghiệp của Đại hội này không tách rời khỏi sự nghiệp của hai Đại hội lịch sử đó.

14 năm trước đây, nhân dân ta đoàn kết trong Mặt trận Việt Minh, kiên quyết chống phát xít Nhật và thực dân Pháp thống trị. Tháng Tám 1945, Quốc dân Đại hội Tân Trào, tiêu biểu đầy đủ cho tinh thần đoàn kết và kiên quyết của toàn dân, đã nhất trí thông qua lệnh Tổng khởi nghĩa của Tổng bộ Việt Minh. Do đó, cách mạng Tháng tám thành công, nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa thành lập.

Hội Liên - Việt ra đời năm 1946, đã mở rộng hơn nữa khối đoàn kết toàn dân để bảo vệ chính quyền dân chủ cộng hòa. Năm 1951, cuộc kháng chiến càng quyết liệt, giữa lúc đó, Đại hội thống nhất Việt Minh - Liên Việt đã quyết định chính cương kháng chiến toàn dân, toàn diện và trường kỳ. Đại hội đã tăng cường đoàn kết, đẩy mạnh kháng chiến đến những thắng lợi mới và cuối cùng là thắng lợi Điện Biên Phủ và thắng lợi Hiệp định Giơ-ne-vơ về Việt Nam.

Lịch sử 14 năm qua đã chứng tỏ, mỗi lần Mặt trận dân tộc thống nhất họp đại hội là một lần đoàn kết được tăng cường, lực lượng càng thêm mạnh, thắng lợi càng thêm lớn. Đại hội Mặt trận dân tộc thống nhất toàn quốc lần này chính là để đưa sự nghiệp của Quốc dân Đại hội Tân Trào và Đại hội thống nhất Việt

Minh - Liên Việt tiến lên một bước mới, hoàn thành giải phóng dân tộc.

Hiện nay, miền Bắc đã hoàn toàn giải phóng. Tuy còn gặp nhiều khó khăn; việc củng cố miền Bắc đã thu được nhiều thành tích đáng kể, nhưng miền Bắc chưa được thật vững mạnh, miền Nam đang sống đau khổ dưới ách thống trị phát xít của đế quốc và bè lũ tay sai của chúng. Làm thế nào để thực hiện thống nhất đất nước, để miền Nam không bị chúng dùng làm căn cứ quân sự gây lại chiến tranh? làm thế nào để củng cố hòa bình ở Việt Nam, giữ gìn hòa bình ở Đông Dương, Đông Nam Á và thế giới? làm thế nào để miền Bắc trở nên thật vững mạnh, làm cơ sở cho cuộc đấu tranh chính trị của nhân dân toàn quốc? làm thế nào để xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh?

Bấy nhiêu câu hỏi, bấy nhiêu nguyện vọng tha thiết của toàn dân ta, bấy nhiêu nhiệm vụ đặt ra trước Đại hội.

Để làm tròn nhiệm vụ đó, vũ khí sắc bén nhất của toàn dân ta là đoàn kết đấu tranh. Đó là tinh thần lời nói của Hồ Chủ tịch.

“Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết,

Thành công, thành công, đại thành công!”

Lịch sử đấu tranh của dân tộc ta trong ngót một trăm năm gần đây đã chứng tỏ điều đó. Năm 1930 trở về trước, các cuộc khởi nghĩa của nhân dân ta tuy anh dũng, nhưng đều thất bại. Một trong những nguyên nhân chính là do nhân dân ta chưa có Mặt trận dân tộc thống nhất, chưa đoàn kết chặt chẽ và có tổ chức. Từ năm 1930, Đảng Cộng sản Đông Dương ra đời, dưới sự lãnh đạo của Đảng, các Mặt trận dân tộc và dân chủ, kế tiếp nhau thành lập, các cuộc khởi nghĩa đã lôi cuốn được đông đảo nhân dân. Nhưng cho đến khi Mặt trận Việt Minh thành lập, Mặt trận dân tộc thống nhất mới trưởng thành, cách mạng Tháng Tám thành công chính là nhờ lực lượng đoàn kết của nhân dân ta đã trở nên lớn mạnh và có tổ chức. Lực lượng đó càng lớn mạnh và càng có tổ chức chặt chẽ trong Mặt trận Liên Việt, đã giúp kháng chiến thắng lợi.

Trong tình hình hiện tại, Hồ Chủ tịch trong buổi lễ mừng Quốc Khánh vừa qua đã dạy chúng ta: “Lực lượng đoàn kết sẽ động viên nhân dân từ Bắc đến Nam đấu tranh để thực hiện hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ trong cả nước”.

Để lực lượng đoàn kết đó được phát triển và có tổ chức vững mạnh, Đại hội chúng ta họp để quyết định cương lĩnh sát đúng và điều lệ thích hợp cho Mặt trận dân tộc thống nhất trong giai đoạn hiện tại. Dựa trên cương lĩnh đó, chúng ta mở rộng đoàn kết; dựa trên cương lĩnh đó, chúng ta đẩy mạnh đấu tranh; dựa trên điều lệ đó, chúng ta tổ chức Mặt trận rộng rãi và vững chắc.

Cương lĩnh đó sẽ gồm những điểm mà những người yêu nước và dân chủ, tán thành hòa bình, thống nhất đều có thể đồng ý với nhau, đoàn kết với nhau và thực hiện.

Cương lĩnh đó sẽ tập hợp rộng rãi mọi lực lượng dân tộc, dân chủ và hòa bình, đấu tranh kiên quyết chống đế quốc Mỹ và bè lũ tay sai của chúng.

Cương lĩnh đó nói lên quyết tâm không gì lay chuyển nổi của nhân dân Việt Nam, là thực hiện thống nhất đất nước trên cơ sở độc lập và dân chủ. Nó sẽ nói lên trước thế giới ý chí hòa bình và mục đích chính nghĩa của nhân dân Việt Nam.

Cương lĩnh đó vạch ra con đường tất thắng của toàn dân.

Thưa các vị đại biểu,

Dưới sự lãnh đạo của Hồ Chủ tịch và Đảng Lao động Việt Nam, nhân dân ta đã giành được nhiều thắng lợi rực rỡ trên con đường độc lập và dân chủ của Tổ quốc. Nhưng sự nghiệp giải phóng dân tộc chưa hoàn thành, bước đường trước mắt còn đầy chông gai trở ngại.

Đại hội chúng ta đánh dấu đoạn đường đã đi, mở rộng và củng cố thêm hàng ngũ, vạch con đường thắng lợi ngày mai của dân tộc.

Đại hội chúng ta thật là một Đại hội lịch sử, có ý nghĩa trọng đại đối với vận mệnh Tổ quốc, có quan hệ đến hòa bình ở Đông Dương và Đông Nam Á.

Nhân dân toàn quốc đang hướng về Đại hội và mong mỏi ở Đại hội. Thế giới đang chăm chú theo dõi công việc của Đại hội.

Tôi tin rằng với lòng yêu nước và tinh thần trách nhiệm trước Tổ quốc, trước nhân dân, các vị sẽ làm cho đại hội chúng ta thành công mỹ mãn, đáp ứng đầy đủ yêu cầu lịch sử, nguyện vọng của toàn dân.

Dân tộc chúng ta có hàng ngàn năm lịch sử anh dũng, đã làm cách mạng Tháng Tám thành công và kháng chiến trường kỳ thắng lợi, dân tộc chúng ta quyết không bao giờ lùi bước trước bất cứ khó khăn gian khổ nào.

Chúng ta lại có sự đồng tình và ủng hộ của nhân dân thế giới.

Tin tưởng ở sức mạnh đoàn kết của chính mình và tin tưởng ở sự đồng tình và ủng hộ của nhân dân thế giới, chúng ta nhất định sẽ đấu tranh thắng lợi.

TÔI ĐÃ THAM GIA CUỘC KHỞI NGHĨA TẠI BIỂN ĐEN¹

Mùa hè năm 1919, chiếc tuần dương hạm của Pháp mang tên Thủ đô nước Pháp - Paris, thành phố của công xã Paris anh hùng được nhận lệnh tiến về Biển Đen. Nhằm mục đích gì vậy? Phải chăng là để đánh đế quốc Đức? Không, hoàn toàn không phải là nhằm mục đích đó. Bởi vì đế quốc Đức đã đầu hàng rồi. Bộ chỉ huy hết sức giữ bí mật với các thủy thủ về mục đích của cuộc hành quân này. Song, chúng tôi, tự mình đã hiểu rõ mục đích cuộc hành quân. Phải chăng có thể bùng phát được tin tức về cuộc đấu tranh ác liệt ở ngoài duyên hải của nước Pháp? Phải chăng có thể bùng phát được cuộc đấu tranh rộng lớn của nhân dân lao động Pháp chống lại cuộc can thiệp vũ trang vào nước Nga Xô Viết.

Trên tuần dương hạm, kỷ luật quân sự hầu như không còn tồn tại nữa. Đây đó, từng nhóm ba người, năm người tụ tập bàn tán sôi nổi “Chiến tranh đã kết thúc, đã đến lúc trở về với nhà cửa, với gia đình”. Những thủy thủ Pháp nói

¹ Bài viết đăng trên báo “Người thủy thủ Xô Viết”, số 24, năm 1957.

chuyện đó với nhau; họ cũng nói chuyện đó với tôi. Nhà cửa! Gia đình! Đối với tôi, là một người dân thuộc địa, không có nhà cửa và gia đình, những từ rung động này đã là những điều mà tôi không thể mơ ước.

Tôi hỏi tưởng lại ngày tôi rời tổ quốc thân yêu. Tôi đã bị buộc phải cải trang và thay đổi tên, họ trốn tránh trên một chiếc tàu thủy của Pháp đúng vào lúc mà cuộc bãi công của học sinh trường Bách nghệ Sài Gòn và của công nhân Ba Son giành được thắng lợi.

Từ ngày đó tôi bắt đầu cuộc sống của tôi trên biển cả, với lòng yêu quê hương tha thiết và với nguyện vọng học tập để sau này trở về đấu tranh mạnh mẽ hơn, nhiều lần tôi cố tìm gặp đồng chí Nguyễn Ái Quốc (Hồ Chí Minh) song tôi đã không gặp được đồng chí.

Cuộc cách mạng Nga, những người Bôn-sê-vích, Lênin, những từ này đã đến với tôi trước tiên là qua báo chí hợp pháp, được phép đọc trong quân đội. Qua những tờ báo này, tôi mới chỉ hiểu là cuộc cách mạng Nga buộc bọn đế quốc phải run lên vì sợ hãi và phải sống ngạt thở vì sự tàn ác. Những cuộc gặp gỡ với công nhân Pháp đã giúp cho tôi hiểu rõ ràng hơn, rằng cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa là cuộc cách mạng của những người lao động nghèo khổ. Các bạn Pháp cho tôi biết rằng, ở Pháp cũng đã có cách mạng, trong đó Công xã Paris đã được thành lập, song cuộc cách mạng đó đã thất bại.

Công nhân Pháp cũng đã kể cho tôi biết là để tiến hành cuộc cách mạng ở nước Nga đế quốc chủ nghĩa mọi dân tộc đoàn kết với nhau, Lênin dạy rằng mọi dân tộc đều bình đẳng và phải hợp tác với nhau.

Tất cả những điều đó đã khiến cho tôi càng thêm yêu mến cuộc cách mạng Nga, và tin rằng ở đó nhân dân lao động đã vùng lên để quét sạch mọi áp bức, bất công, và tôi, một công nhân của dân tộc thuộc địa da màu, đã từng phải chịu đựng. Tôi tin rằng, ở đó, người ta đang xây dựng một thế giới đẹp đẽ, thật sự công bằng, trong đó không có chỗ cho bọn tư bản.

Nhiều công nhân và thủy thủ Pháp trong khi trò chuyện với tôi, đã tỏ ra có cảm tình với Lênin và công nhân Nga, và họ cũng tỏ rõ quyết tâm không cho phép bọn đế quốc lợi dụng họ chống lại người Nga. Tôi hoàn toàn nhất trí với họ về điểm này.

Đêm sau đó, tuần dương hạm vượt qua eo biển Đắc-đa-nen. Bàu không khí trên tàu càng căng thẳng hơn. Một vài đồng chí hô hào thủy thủ họp mít-tinh để thanh toán với bọn chỉ huy. Họ đã bảo tôi “Họp mít-tinh, cậu hãy kéo cờ đỏ lên, để cho người Nga biết rằng chúng ta là bạn, không phải là thù”. Tôi vui vẻ nhận lời. Vào lúc rạng đông, tuần dương hạm tới Biển Đen. Kèn tập hợp vang lên - đó là kèn tập hợp thông thường của thủy thủ. Song lần này, kèn vang lên không phải do lệnh của Bộ Chỉ huy, và giờ đây, cờ đỏ đã được giương lên. Hỡi những người bạn Nga! Con tàu của chúng tôi còn cách xa bờ biển của các bạn! Các bạn có thể còn chưa nhìn rõ lá cờ đỏ này. Song chúng tôi chào mừng các bạn bằng lá cờ đỏ này được giương lên ở Biển Đen.

Tôi mơ ước cùng với lá cờ đỏ này, tuần dương hạm sẽ cập bến Nga, tôi sẽ lên bờ và được dịp tham gia cách mạng và học tập các bạn Nga, để trở về Tổ quốc, giúp đỡ dân tộc tôi vứt bỏ ách nô lệ.

Tiếc rằng, tại cuộc họp, những người tán thành cách mạng là thiểu số. Nghị quyết chung được thông qua là: nếu không tham gia cách mạng thì chí ít cũng bắt giữ Bộ chỉ huy và quay trở về Pháp.

Cùng lúc đó, chỉ huy trưởng chạy lên boong tàu, Y không thể hạ lệnh cho thủy thủ và bị buộc phải chấp nhận yêu sách của họ.

Thế là, tuần dương hạm “Pari” sau khi vào Biển Đen có mấy giờ đã quay trở về Địa Trung Hải. Song, giờ đây cờ đỏ phát phới bay trên đỉnh cột cờ. Trên đường trở về, chúng tôi đã gặp thủy phi cơ của Hải quân Pháp. Bộ chỉ huy Hải quân ra lệnh cho phi công bắt buộc chúng tôi phải hạ cờ. Nếu không, sẽ ném bom và đánh chìm chiếc tuần dương hạm. Chúng tôi cười rộ lên, bởi vì chúng tôi tin rằng, không bao giờ chúng lại quyết định đánh chìm chiếc tuần dương hạm lớn như vậy của hải quân chúng. Chúng tôi càng yên tâm hơn, vì thấy người hoa tiêu Pháp thò đầu ra ngoài máy bay, hoàn toàn không phải là để ném bom mà để gửi lời cho anh em đến chúng tôi.

Lá cờ đỏ, tượng trưng cho cuộc khởi nghĩa của thủy thủ tuần dương hạm “Pari” từ ngày đó, đã khắc sâu vào tâm trí tôi. 37 năm đã trôi qua. Tôi không còn nhớ đầy đủ các tên họ, và những chi tiết của cuộc khởi nghĩa đã diễn ra. Song, cứ mỗi năm, vào những ngày kỷ niệm Cách mạng tháng Mười, trước mắt tôi lại hiện lên hình ảnh con tàu khởi nghĩa, cùng với lá cờ và hàng năm, dưới ánh sáng mới của phong trào cách mạng đang phát triển, dưới ánh sáng mới của những hiểu biết, được tích lũy trong quá trình hoạt động cách mạng, ý nghĩa của sự kiện đó cũng trở nên sáng tỏ đối với tôi.

Phải chăng hồi đó tôi đã hiểu rằng Cách mạng Tháng Mười mở ra thời đại mới trong lịch sử cách mạng của toàn thế giới, trong lịch sử cách mạng của mỗi dân tộc trên quả đất này. Phải chăng là tôi đã hiểu cuộc khởi nghĩa vũ trang của thủy thủ Pháp ở Biển Đen là một bộ phận của phong trào vô sản thế giới, được đẩy lên ở các nước khác nhau?

Sự thất bại nhục nhã sau đó của cuộc can thiệp vũ trang chống lại nước Nga Xô Viết đã giúp cho tôi hiểu được sức mạnh vĩ đại của khẩu hiệu “vô sản tất cả các nước, hãy đoàn kết lại!” khẩu hiệu này đã biến thành hành động kiên quyết của hàng triệu quần chúng lao động trên toàn thế giới, ngăn chặn mọi mưu toan của bọn phản động quốc tế và đóng góp vào sự nghiệp bảo vệ cách mạng tháng Mười Nga.

Về sau, tôi đã hiểu rằng: Tính chất vĩ đại của Cách mạng tháng Mười là ở chỗ nó phản ánh những nguyện vọng tha thiết của hàng triệu con người bình thường trên toàn thế giới.

Cũng như tôi, những người lao động các nước khác qua kinh nghiệm bản thân, đã hiểu rằng: chống lại Cách mạng tháng Mười có nghĩa là chống lại những lợi ích của giai cấp mình và của những người thân yêu của mình.

Tôi tin rằng, bất kỳ người Việt Nam yêu nước nào, nhất là công nhân, được tham gia vào những giờ phút lịch sử đó tại Biển Đen, không thể hành động khác tôi, bởi vì yêu Tổ quốc và căm thù đế quốc, cũng có nghĩa là yêu Cách mạng Tháng Mười và căm thù những kẻ chống lại Cách mạng Tháng Mười.

Chỉ sau khi trở về nước và công tác trong các tổ chức Công đoàn bí mật, sau đó tham gia Việt Nam Thanh niên Cách mạng Đồng chí Hội, tổ chức tiền thân của Đảng Cộng sản Đông Dương, tôi mới hiểu đầy đủ ý nghĩa của Cách mạng Tháng Mười và tính quốc tế của cuộc khởi nghĩa vũ trang ở Biển Đen.

Ánh sáng rực rỡ và ảnh hưởng mạnh mẽ của Cách mạng Tháng Mười đối với nhân dân các nước đã đem lại cho tôi một niềm tin và đã chỉ ra con đường giải phóng đất nước tôi. Trong khi bị cầm tù ở Côn Đảo, khi bọn phát xít Hít-le tiến công Mátxcova, tôi và nhiều đồng chí khác lo lắng theo dõi tình hình. Song, bao giờ chúng tôi cũng giữ vững niềm tin vào thắng lợi cuối cùng của Liên Xô. Chúng tôi đã lập luận một cách đơn giản và rõ ràng: nhân dân Liên Xô, bằng sức mạnh của bản thân mình, và dựa vào sự ủng hộ của vô sản thế giới, đã đập tan cuộc can thiệp vũ trang của bọn đế quốc. Hơn 20 năm sau, Liên Xô đã trở nên hùng mạnh hơn. Liên Xô lại được sự ủng hộ rộng rãi của Mặt trận quốc tế chống phát xít, và vì thế, Liên Xô nhất định thắng.

Tháng 9-1945, một tàu chiến tiến về Côn Đảo, ở mũi tàu pháp phới lá cờ đỏ sao vàng... đất nước chúng tôi đã được giải phóng khỏi ách đế quốc. Chúng tôi đã rời nhà tù Côn Đảo trên chiếc tàu chiến này. Tổ quốc đã được độc lập, lá cờ đỏ do những người cộng sản Việt Nam giương lên, từ ngày đó pháp phới bay cao trên bầu trời Việt Nam.

Chúng tôi biết ơn Cách mạng tháng Mười, biết ơn Liên Xô đã đập tan bọn phát xít và đã trực tiếp tạo ra những điều kiện thuận lợi để giải phóng đất nước chúng tôi...

38 năm đã trôi qua, từ khi nổ ra cuộc khởi nghĩa ở Biển Đen, từ khi bọn đế quốc khởi cuộc can thiệp rộng rãi chống đất nước Xô Viết trẻ tuổi, song, Liên Xô đã không bị thủ tiêu, ngược lại, Liên Xô đã trở nên hùng mạnh hơn trước, chủ nghĩa xã hội đã không bị thủ tiêu, ngược lại nó đã biến thành một hệ thống thế giới vững chắc, trong đó có nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Tôi nhớ lại năm ngoái, khi tôi được hân hạnh cùng với đoàn đại biểu Quốc hội nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa sang thăm Liên Xô, tôi đã được tận mắt nhìn thấy những người Xô Viết anh hùng sáng tạo nên lịch sử quang vinh của Liên Xô, và đã được trò chuyện cùng họ. Tôi đã thăm Leningrát, ở đó tôi đã tới thăm chiến hạm “Rạng Đông”, chiếc tàu đã nổ súng báo hiệu thời kỳ khởi đầu của thời đại xã hội chủ nghĩa, tôi đã thăm những nơi gắn liền với hoạt động của V.I.Lênin, vị lãnh tụ kính yêu của toàn thể nhân loại. Tôi đã hôn mảnh đất của Xtalingrát anh hùng, và lại được nhìn thấy Biển Đen ở Ôđétxa, được chứng kiến những thành tựu to lớn của các dân tộc ở Kiéc-gi-đi và Ác-mê-ni dưới chính quyền Xô Viết. Tôi được cảm thụ tình yêu nồng nhiệt của những người Xô Viết đối với nhân dân Việt Nam, được chứng kiến cao trào cách mạng ở Mátxcova trong thời gian lễ kỷ niệm lần thứ 39 cuộc Cách mạng Tháng Mười. Niềm vui lớn nhất đối với tôi là đã có dịp trực tiếp bày tỏ với những người Xô Viết lòng biết ơn sâu sắc của nhân dân Việt Nam đối với Cách mạng Tháng Mười vĩ đại, đối với những hy sinh lớn lao mà Liên Xô đã gánh chịu vì lợi ích cho toàn thể loài người trong 40 năm qua.

VẤN ĐỀ MẶT TRẬN DÂN TỘC THỐNG NHẤT³

Thưa các đồng chí,

Tôi hoàn toàn tán thành bản báo cáo chính trị của Ban chấp hành Trung ương Đảng do đồng chí Lê Duẩn trình bày, bản dự thảo Điều lệ mới của Đảng, do đồng chí Lê Đức Thọ trình bày, bản dự thảo nhiệm vụ và phương hướng kế hoạch 5 năm, do đồng chí Nguyễn Duy Trinh trình bày.

Ở đây tôi xin nói thêm về công tác Mặt trận của Đảng ta.

Căn cứ vào chủ nghĩa Mác-Lênin và hoàn cảnh Việt Nam. Đảng ta từ khi mới thành lập đã chủ trương lập Mặt trận dân tộc thống nhất dựa trên nền tảng liên minh công nông, dưới sự lãnh đạo của Đảng, để tập hợp các lực lượng cách mạng, đồng thời phân hóa, cô lập kẻ thù, chia mũi nhọn vào kẻ thù nguy hiểm nhất, cuối cùng đánh đổ kẻ thù chung của cách mạng.

Trong những năm 1930 - 1931, Đảng ta lập Mặt trận nhân dân phản đế Đông Dương, xây dựng được khối liên minh công nông, nhằm đánh đổ chủ nghĩa đế quốc xâm lược và giai cấp phong kiến, đã đưa quần chúng tiến tới cao trào cách mạng.

Trong những năm 1936 - 1939, Đảng ta lập Mặt trận dân chủ Đông Dương, dựa vào lực lượng công nông, tranh thủ các tầng lớp trên, nhằm chống chủ nghĩa phát xít, chống chiến tranh thế giới lần thứ hai, đòi hòa bình, cơm áo và tự do, đã làm cho phong trào cách mạng phát triển rộng rãi.

Năm 1941, Đảng ta lập Mặt trận Việt Minh, tập hợp quần chúng cách mạng ngày càng đông đảo, nhằm đánh đổ đế quốc Pháp - Nhật, đã dẫn tới cách mạng Tháng Tám năm 1945 thành công, thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa và tạo điều kiện cho kháng chiến thắng lợi.

Năm 1946, Đảng ta lập Hội Liên - Việt và năm 1951 thống nhất Việt minh - Liên Việt thành Mặt trận Liên Việt, đã đoàn kết được toàn dân; huy động được mọi lực lượng kháng chiến, đánh bại được thực dân Pháp xâm lược và bọn can thiệp Mỹ, giải phóng được hoàn toàn miền Bắc, lập lại hòa bình ở Đông Dương.

Từ năm 1955 đến nay, Đảng ta lập Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Mở rộng thêm khối đoàn kết dân tộc, chống đế quốc Mỹ xâm lược miền Nam và bọn tay sai của chúng, để thống nhất nước nhà, xây dựng đời sống mới ở miền Bắc, thực hiện một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập dân chủ và giàu mạnh.

Lịch sử đã chứng tỏ một trong những nhân tố thắng lợi của cách mạng nước ta là việc lập Mặt trận dân tộc thống nhất. Chúng ta nhiệt liệt hoan nghênh câu nói của đồng chí Hồ Chí Minh kính mến, có tính chất đúc kết về chính sách Mặt trận của Đảng ta:

“Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết.

Thành công, thành công, đại thành công!”

Từ ngày hòa bình lập lại, miền Bắc hoàn toàn giải phóng, đã hoàn thành nhiệm vụ cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân, bước vào thời kỳ quá độ tiến lên

³ Tham luận đọc trước Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ III của Đảng, tháng 9 năm 1960.

chủ nghĩa xã hội. Nhưng miền Nam vẫn còn ở dưới ách đế quốc, phong kiến, cụ thể là dưới ách bọn Mỹ- Diệm hiếu chiến, trước tình hình ấy, bản báo cáo chính trị nêu lên nhiệm vụ cách mạng của nhân dân ta trong giai đoạn này là: “Tăng cường đoàn kết toàn dân, kiên quyết đấu tranh giữ vững hòa bình, đẩy mạnh cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc; đồng thời đẩy mạnh cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân ở miền Nam, thực hiện thống nhất nước nhà trên cơ sở độc lập và dân chủ, xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh, thiết thực góp phần tăng cường phe xã hội chủ nghĩa và bảo vệ hòa bình ở Đông Nam Á và thế giới”. Đó là chủ trương đúng đắn và phù hợp với tình hình nước ta, phù hợp với hoàn cảnh quốc tế hiện nay.

Muốn làm tốt được nhiệm vụ cách mạng to lớn và quang vinh ấy, toàn dân ta phải tăng cường đoàn kết. Tôi rất đồng ý trong bản báo cáo chính trị nói rằng: “Muốn củng cố hơn nữa sự nhất trí về chính trị và tinh thần trong nhân dân ta, cần phải tăng cường công tác Mặt trận”.

Mặt trận dân tộc thống nhất Việt Nam của chúng ta hiện nay nói chung là Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Nhưng vì nước ta còn tạm thời bị chia làm hai miền Nam-Bắc, mỗi miền có một nhiệm vụ cách mạng khác nhau, cho nên Mặt trận ở miền Nam thực chất là Mặt trận dân tộc dân chủ, còn Mặt trận ở miền Bắc thực chất là Mặt trận yêu nước và yêu chủ nghĩa xã hội.

Mặt trận ở miền Nam, đứng về giai cấp mà nói, bao gồm giai cấp công nhân, giai cấp nông dân, giai cấp tiểu tư sản, giai cấp tư sản dân tộc; cụ thể là công nhân, nông dân, những người làm nghề thủ công, buôn bán nhỏ, dân nghèo thành thị, trí thức, tư sản dân tộc, dân tộc Kinh và các dân tộc thiểu số, các đảng phái, các tôn giáo yêu nước và tất cả những người có khuynh hướng chống Mỹ-Diệm. Mặt trận ở miền Nam muốn vững mạnh, tất nhiên phải theo nguyên tắc dựa trên nền tảng liên minh công nông và dưới sự lãnh đạo của giai cấp công nhân. Công nhân, nông dân là lực lượng cách mạng to lớn và vững chắc nhất. Bên cạnh đó, còn có binh lính, tuy phần đông cũng từ công nông và quần chúng lao khổ mà ra, nhưng trong tay cầm vũ khí và đang bị bọn Mỹ-Diệm lợi dụng để đàn áp cách mạng, là lực lượng cần hết sức chú ý. Cho nên, trong công tác Mặt trận ở miền Nam phải dựa trên khối liên minh của quần chúng công nông cách mạng mà tiến hành vận động liên hiệp công, nông, binh để chống lại bọn Mỹ-Diệm một cách sắc bén.

Trước những hành động hiếu chiến, độc tài phát xít, bóc lột tàn tệ nhân dân và chia cắt lâu dài đất nước ta của bọn Mỹ-Diệm, bản báo cáo chính trị đã nêu rất đúng: mục tiêu đấu tranh của Mặt trận dân tộc thống nhất ở miền Nam là hòa bình, độc lập dân tộc, tự do dân chủ, cải thiện dân sinh và hòa bình thống nhất đất nước. Công tác Mặt trận ở miền Nam phải rất linh hoạt, để đoàn kết tất cả lực lượng có thể đoàn kết, tranh thủ bất cứ lực lượng nào có thể tranh thủ, trung lập những thế lực cần phải trung lập, thu hút được đông đảo lực lượng và phong trào đấu tranh chung chống Mỹ-Diệm. Đó là một Mặt trận rộng rãi với những hình thức đấu tranh sinh động để tiến tới hoàn thành cách mạng dân tộc, dân chủ nhân dân ở miền Nam.

Còn Mặt trận ở miền Bắc hiện nay, bao gồm giai cấp công nhân, giai cấp nông dân, giai cấp tiểu tư sản và giai cấp tư sản dân tộc tiếp thụ cải tạo xã hội chủ nghĩa. Trong các giai cấp ấy, có cả các dân tộc, các tôn giáo, các chính Đảng, các đoàn thể, ngoài ra còn có các nhân sĩ tiến bộ. Mục tiêu đấu tranh của Mặt trận ở miền Bắc là chủ nghĩa xã hội và hòa bình thống nhất nước nhà.

Như vậy cương lĩnh của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam được thông qua năm 1955 phải được áp dụng ở miền Nam và miền Bắc như thế nào?

Theo ý tôi, cương lĩnh của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam nêu mục tiêu phấn đấu xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh. Đó là mục tiêu chung cho cả nước từ Nam đến Bắc. Miền Nam thực hiện cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân, miền Bắc thực hiện cách mạng xã hội chủ nghĩa cũng là nhằm đi tới mục tiêu chung ấy. Vì tình hình hai miền khác nhau, cho nên miền Nam căn cứ tinh thần cương lĩnh chung của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, mà đề ra cương lĩnh riêng thích hợp với tình hình miền Nam. Còn ở miền Bắc, cương lĩnh chung của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã được thể hiện trong bản Hiến pháp của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, được công bố ngày 1 tháng 1 năm 1960, rất thích hợp với tình hình miền Bắc.

Duy vấn đề thống nhất nước nhà nêu trong cương lĩnh Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thì cả miền Nam, miền Bắc đều vẫn coi là một điểm cương lĩnh cụ thể của mình. Chúng ta chủ trương hòa bình, thống nhất nước nhà cho nên chúng ta tán thành nguyên tắc: hai miền cùng bàn bạc, cùng thỏa thuận, không bên nào cưỡng ép và thôn tính bên nào, như trong cương lĩnh của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Đấu tranh thực hiện thống nhất nước nhà là một quá trình đấu tranh cách mạng gay go, lâu dài, gian khổ và phức tạp chống đế quốc Mỹ và bè lũ tay sai. Nếu chúng ta đồng ý với nhận định trong bản báo cáo chính trị: trên bước đường đấu tranh của nhân dân ta có thể nảy ra những hình thức thống nhất nước nhà từng bước, thì cách thức thống nhất nước nhà như trong cương lĩnh Mặt trận Tổ quốc Việt Nam nêu ra là một trong những bước ấy.

Tôi xin nói đến các giai cấp, các tầng lớp nhân dân trong Mặt trận ở miền Bắc.

Chúng ta trước sau vẫn nhận định rằng: Bên cạnh giai cấp công nhân, có giai cấp nông dân chiếm tuyệt đại đa số trong nhân dân là lực lượng to lớn của cách mạng. Để củng cố khối liên minh công nông, Đảng ta đã tiến hành cải cách ruộng đất, đánh đổ giai cấp địa chủ, đem lại ruộng đất cho nông dân, giúp đỡ nông dân tăng gia sản xuất, cải thiện đời sống và đang đưa nông dân đi vào con đường hợp tác hóa nông nghiệp. Chúng ta dựa hẳn vào bản cố nông trước kia và bản nông, trung nông lớp dưới ngày nay, đồng thời chúng ta rất chú ý tranh thủ đoàn kết trung nông và thi hành chính sách cải tạo đối với phú nông. Nông dân ta rất tin tưởng ở Đảng ta, nhưng chúng ta không thể nóng vội và không thể dùng mệnh lệnh đối với nông dân, mà phải kiên trì giáo dục, thuyết phục để đưa nông dân tiến lên chủ nghĩa xã hội.

Những người làm nghề thủ công, buôn bán nhỏ và lao động riêng lẻ khác cũng là bạn gần gũi của giai cấp công nhân. Chúng ta cần chú ý công việc làm và

đời sống của họ, tiếp tục đưa họ vào con đường hợp tác hóa và giáo dục ý thức xã hội chủ nghĩa cho họ.

Trí thức có vai trò quan trọng trong cách mạng dân tộc dân chủ, càng quan trọng hơn trong cách mạng xã hội chủ nghĩa và xây dựng chủ nghĩa xã hội. Chúng ta đã thực hiện chính sách đoàn kết cải tạo trí thức cũ là những người phân đông xuất thân từ giai cấp phong kiến, tư sản và tiểu tư sản lớp trên, được rèn luyện trong hệ tư tưởng tư sản ở các nhà trường của đế quốc thực dân, và chúng ta đào tạo trí thức mới là những người xuất thân từ gia đình công nông, nhân dân lao động và cán bộ cách mạng. Từ nay, chúng ta vẫn tiếp tục chính sách đó để mau chóng có một đội ngũ trí thức đông đảo phục vụ Tổ quốc, phục vụ nhân dân, trung thành với giai cấp công nhân, với nhân dân lao động, với sự nghiệp xã hội chủ nghĩa.

Giai cấp tư sản dân tộc ở nước ta bị đế quốc đè nén và phong kiến chèn ép nên cũng có tinh thần dân tộc dân chủ trên một chừng mực nhất định. Vì lợi ích cách mạng, chúng ta đã tranh thủ giai cấp tư sản dân tộc trong cách mạng xã hội chủ nghĩa. Trong khi cùng đi với giai cấp công nhân trên con đường cách mạng, giai cấp tư sản dân tộc với bản chất của mình thường dễ dao động, dễ thỏa hiệp cải lương, và luôn luôn muốn phát triển chủ nghĩa tư bản, chúng ta phải vừa đoàn kết vừa đấu tranh với họ. Từ ngày miền bắc bước vào thời kỳ quá độ tiến lên chủ nghĩa xã hội, với điều kiện giai cấp tư sản dân tộc vốn nhỏ yếu, giai cấp công nhân giữ địa vị lãnh đạo cách mạng, có chính quyền dân chủ nhân dân, có lực lượng kinh tế quốc doanh vững mạnh, với hoàn cảnh quốc tế thuận lợi, chủ nghĩa xã hội đã thành một hệ thống thế giới ngày càng phát triển mạnh mẽ và vượt chủ nghĩa tư bản, có ảnh hưởng tốt đến tình hình nước ta, chúng ta đã áp dụng chính sách hòa bình cải tạo đối với giai cấp tư sản dân tộc, coi giai cấp tư sản dân tộc vẫn là một thành phần trong nhân dân, một thành viên trong Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Làm như thế có lợi cho cách mạng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc, có lợi cho đấu tranh thống nhất nước nhà. Thực tế chứng tỏ chính sách của chúng ta là đúng. Giai cấp tư sản dân tộc, nói chung, chịu tiếp thu chính sách đó của chúng ta. Cho đến nay, có thể nói việc cải tạo giai cấp tư sản dân tộc về kinh tế đã căn bản hoàn thành. Đó là một thắng lợi lớn trong cách mạng xã hội chủ nghĩa. Tuy nhiên, chúng ta còn để cho người tư sản dân tộc lĩnh một số lãi và việc cải tạo tư tưởng đối với giai cấp tư sản dân tộc mới chỉ là bước đầu. Chúng ta còn phải giúp đỡ người tư sản dân tộc tiếp tục cải tạo để hoàn thành việc xóa bỏ giai cấp tư sản và làm cho người tư sản dân tộc trở thành người lao động chân chính trong chế độ xã hội chủ nghĩa...

Đảng Dân chủ Việt Nam tiêu biểu cho xu hướng tiến bộ trong một lớp người tư sản dân tộc và tiểu tư sản lớp trên và Đảng Xã hội Việt Nam tiêu biểu cho xu hướng tiến bộ trong một số trí thức lớp trên từ trước đến nay đi theo đường lối cách mạng do Đảng ta vạch ra. Trong cách mạng dân tộc dân chủ, hai Đảng đã có góp phần công hiến quan trọng. Trong cách mạng xã hội chủ nghĩa, Đảng Dân chủ đã góp phần giúp đỡ các nhà tư sản dân tộc tiếp thu chính sách cải tạo của Đảng ta, Đảng xã hội đã góp phần giúp đỡ anh chị em trí thức tự cải tạo và phục vụ chủ nghĩa xã hội. Từ nay về sau, hai Đảng vừa tự rèn luyện mình theo

chủ nghĩa xã hội, vừa tiếp tục giúp đỡ những tầng lớp tư sản, trí thức mà mình có liên hệ. Sự tồn tại của hai Đảng có tác dụng tốt đối với cách mạng xã hội chủ nghĩa và đấu tranh thống nhất nước nhà. Chúng ta trước sau như một giữ tình đoàn kết anh em với hai Đảng: Đảng Dân chủ Việt Nam và Đảng Xã hội Việt Nam, cùng hai Đảng hợp tác lâu dài, giúp đỡ lẫn nhau trong Mặt trận dân tộc thống nhất.

Đất nước ta đại bộ phận là rừng núi. Các dân tộc miền núi giữ vai trò quan trọng về địa lý, kinh tế, chính trị và có lịch sử cách mạng vẻ vang. Chúng ta phản đối sự chia rẽ dân tộc, phản đối chủ nghĩa dân tộc lớn coi thường dân tộc nhỏ. Chính sách của chúng ta là đoàn kết các dân tộc, bình đẳng giữa các dân tộc, các dân tộc giúp đỡ lẫn nhau để cùng tiến bộ. Dân tộc Kinh phải tích cực và thân ái giúp đỡ các dân tộc miền núi, để các dân tộc anh em mau chóng tiến kịp với đà tiến bộ chung. Khu tự trị Tây Bắc, khu tự trị Việt Bắc được thành lập và việc cải cách dân chủ ở miền núi đã thể hiện chính sách dân tộc của Đảng ta. Song chúng ta còn phải ra sức khắc phục những khuyết điểm, nhược điểm trong khi thực hiện chính sách dân tộc để công tác dân tộc của chúng ta ngày càng thu được kết quả tốt.

Nước ta có nhiều tôn giáo: đạo Phật, đạo Thiên Chúa, đạo Tin Lành, đạo Cao Đài, đạo Hòa Hảo. Bọn đế quốc thường gây ra thù hằn, chia rẽ giữa các tôn giáo với nhau, và lợi dụng tôn giáo để phá hoại cách mạng. Chúng ta là những người theo chủ nghĩa Mác - Lênin, chúng ta là không theo tôn giáo nào, nhưng chúng ta biết rằng tôn giáo là một vấn đề xã hội tồn tại lâu dài, cho nên chúng ta tôn trọng sự tự do tín ngưỡng tôn giáo và sự tự do không tín ngưỡng tôn giáo của mọi người. Chúng ta có thiện cảm với những nhà hoạt động tôn giáo yêu nước, yêu hòa bình, tán thành chủ nghĩa xã hội, đồng thời chúng ta không dung thứ những kẻ đội lốt tôn giáo để làm tay sai cho đế quốc. Mấy năm nay, ở miền Bắc, chúng ta đã tăng cường đoàn kết lương giáo và tăng cường đoàn kết các giới tôn giáo khác. Khi làm công tác, các đồng chí ta biết lấy việc dựa vào quần chúng làm cơ bản, đoàn kết quần chúng cơ bản làm chủ yếu, đồng thời chú ý tranh thủ tầng lớp trên. Chúng ta sẽ tiếp tục làm như thế và cố gắng làm ngày càng tốt hơn.

Những nhân sĩ dân chủ ở nước ta thuộc tầng lớp trên của xã hội kể cả bên lương, bên giáo vào trong các dân tộc miền núi. Đối với họ, trước đây chúng ta đã tranh thủ được sự tán thành cách mạng dân tộc dân chủ, ngày nay chúng ta lại tranh thủ được sự tán thành chủ nghĩa xã hội và hòa bình thống nhất nước nhà. Chúng ta tiếp tục giúp đỡ họ tiến bộ để có lợi cho cách mạng.

Việt Kiều ở nước ngoài đã từng hướng về Tổ quốc, hướng về miền Bắc và Hồ Chủ tịch. Chính sách của chúng ta bây giờ cũng như trước đây là phải đoàn kết đồng bào trong cả nước và kiều bào ở nước ngoài, ủng hộ quyền lợi chính đáng của Việt Kiều, khuyến khích Việt Kiều ở các nước xã hội chủ nghĩa tích cực tham gia công cuộc kiến thiết ở nước bạn. Khuyến khích Việt kiều ở những nước khác tôn trọng pháp luật và phong tục địa phương, tăng cường hữu nghị với nhân dân nước mình cư trú; chúng ta hoan nghênh Việt Kiều trở về miền Bắc tham gia kiến thiết Tổ quốc.

Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp và Mặt trận Tổ quốc Việt Nam nói chung, tiêu biểu cho thành phần của khối đại đoàn kết dân tộc, đã có tác dụng lớn đối với đấu tranh thống nhất nước nhà và xây dựng miền Bắc vững mạnh. Chúng ta không ngừng củng cố và mở rộng Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và phát huy tác dụng của nó. Về lề lối làm việc trong các Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cũng như trong các cơ quan, các xí nghiệp, đối với những công việc chung, chúng ta cần bàn bạc dân chủ với người ngoài Đảng, lắng nghe ý kiến của họ, ý kiến đúng chúng ta hoan nghênh, ý kiến sai chúng ta giải thích và chúng ta thực hiện phương pháp thân ái phê bình, tự phê bình trong nội bộ Mặt trận.

Chính sách Mặt trận của Đảng thể hiện ở các chính sách cụ thể đối với giai cấp, các tầng lớp nhân dân, công tác Mặt trận quán triệt tất cả các ngành, các giới. Ở đâu các Đảng bộ, các Đảng đoàn, các đồng chí ta chú ý đến chính sách Mặt trận, đến công tác Mặt trận, thì ở đây thường hoàn thành tốt được nhiệm vụ của Đảng, của đoàn thể, của Nhà nước giao cho. Làm trái lại, thì dễ mắc khuyết điểm, sai lầm, có khi nghiêm trọng. Vì vậy, chúng ta không thể không phê phán những tư tưởng xem nhẹ chính sách Mặt trận, công tác Mặt trận.

Trong khi làm công tác Mặt trận, chúng ta cần chú ý:

1. Nêu cao sự lãnh đạo của Đảng. Quyền lãnh đạo của Đảng quyết không thể chia sẻ cho ai và quyết không thể làm lu mờ được. Vì thực tế ở nước ta đã chỉ rõ, chỉ có Đảng của giai cấp công nhân theo chủ nghĩa Mác - Lênin mới có đường lối cách mạng đúng đắn và kiên quyết dẫn dắt các bạn đồng minh đi tới đích. Đảng ta cần phải liên hệ tốt với quần chúng, cần phải đoàn kết xung quanh Đảng các giai cấp, các tầng lớp nhân dân cách mạng hiểu rõ chỉ có tin tưởng ở sự lãnh đạo của Đảng và đoàn kết chung quanh Đảng, mới giành được thắng lợi.

2. Cần phải luôn luôn tăng cường liên minh công nông, dựa vào lực lượng công nông để tranh thủ các tầng lớp nhân dân khác. Nếu không như thế thì việc tranh thủ các tầng lớp trên sẽ gặp khó khăn; hoặc có tranh thủ được, Mặt trận cũng không có cơ sở vững chắc.

3. Công tác Mặt trận là một hình thức đấu tranh giai cấp đặc biệt, cho nên đối với các bạn đồng minh, phải vừa đoàn kết, vừa đấu tranh, đoàn kết để giữ vững Mặt trận cách mạng, đấu tranh để đi đến đoàn kết cao hơn. Không thể đoàn kết một chiều thủ tiêu đấu tranh, cũng không thể đấu tranh vô nguyên tắc để ảnh hưởng xấu đến đoàn kết.

Thưa các đồng chí,

Mặt trận, một chính sách lớn, một công tác lớn, giữ một địa vị quan trọng trong đấu tranh cách mạng. Với thực tế Việt Nam, với tinh thần bản báo cáo chính trị của Trung ương Đảng, tôi tin rằng sau Đại hội này, công tác Mặt trận sẽ càng được quán triệt và tiến bộ hơn nữa.

LÀM TỐT CÔNG TÁC THIẾU NIÊN, NHI ĐỒNG CHÍNH LÀ BIỂU HIỆN TÍNH ƯU VIỆT CỦA CHẾ ĐỘ TA⁴

Công tác thiếu niên, nhi đồng có một ý nghĩa cách mạng trọng đại. Quan tâm đến công tác thiếu niên, nhi đồng tức là quan tâm đến tiền đồ của sự nghiệp cách mạng. Vì vậy, là một người cách mạng, là một người cộng sản thì không thể nào nói đến cách mạng, đến chủ nghĩa xã hội, đến chủ nghĩa cộng sản lại không nói đến trách nhiệm quan trọng của mình đối với thiếu nhi, lại không quan tâm đúng mức đến công tác thiếu nhi.

Quan tâm đến công tác thiếu nhi còn là biểu hiện quan điểm quần chúng của người cách mạng, nó chú ý đến nguyện vọng của quần chúng nhân dân, của các bậc cha mẹ luôn luôn lo lắng cho tương lai của con em mình. Làm tốt công tác thiếu niên, nhi đồng chính là biểu hiện tính ưu việt của chế độ ta. Vì vậy, công tác thiếu niên, nhi đồng là một công tác xã hội, công tác của toàn Đảng, toàn dân.

Công tác thiếu niên, nhi đồng là một vấn đề khoa học cần có sự nghiên cứu kỹ lưỡng, cần có người chuyên trách, cần có cán bộ thông thạo khoa học sư phạm và phương pháp giáo dục thích hợp với tuổi thiếu nhi...

Phải tuyên truyền, vận động cho nhân dân hiểu rõ tầm quan trọng của việc giáo dục thiếu nhi. Phải làm cho ai nấy đều có nhận thức đầy đủ về trách nhiệm của người lớn đối với trẻ em và trên cơ sở đó, dựa vào quần chúng mà tiến hành công tác giáo dục, chăm sóc các em. Có như vậy thì công tác của Ủy ban mới thực hiện được một cách tốt đẹp.

Phải làm cho Ủy ban thể hiện được sự kết hợp hữu cơ giữa các môi trường giáo dục thiếu nhi, giữa các ngành, các người có liên quan, có nhiệt tình với công tác thiếu nhi.

Đối với công tác của Ủy ban không phải chỉ có các cháu thiếu nhi, mà còn là các bậc cha mẹ của các cháu. Phải làm thế nào cho mọi người cha, người mẹ đều hiểu rõ trách nhiệm của mình, hiểu rõ công việc của chúng ta làm, hiểu rõ đường lối, nội dung, phương pháp giáo dục mới, mà sẵn sàng công tác và ủng hộ chúng ta trong quá trình hoạt động.

Để làm được những điều đó, tôi mong rằng mỗi một người chúng ta tham gia vào Ủy ban không chỉ vì sự quyết định của tập thể giao cho mà còn xuất phát từ lòng yêu quý tha thiết đối với lớp măng non của dân tộc và của loài người.

Hoàn cảnh của ta hiện nay đang còn nhiều khó khăn. Xây dựng chủ nghĩa xã hội mới ở giai đoạn đầu, nền kinh tế còn thấy kém, nhận thức của nhân dân về việc dạy dỗ con em còn chưa thật đầy đủ và chính xác, mà công việc hiện nay thì còn nhiều mặt bề bộn vô cùng. Nhưng chúng ta không vì thế mà nản lòng, cũng không nôn nóng, sốt ruột. Phải kiên trì nhẫn nại. Đây là một việc phải bắt tay vào làm ngay và làm tích cực, nhưng cũng tùy điều kiện, hoàn cảnh nước ta mà làm, vừa làm vừa học, làm sao cho tốt.

⁴ Trích lời phát biểu tại Hội nghị thành lập Ủy ban bảo vệ thiếu niên, nhi đồng Trung ương ngày 4-3-1961.

THƯ GỬI CÁC CỤ PHỤ LÃO⁵

Các cụ thân mến,

Được biết các cụ cùng nhau gặp mặt tại thủ đô, nơi đã họp Hội nghị phụ lão Diên Hồng lịch sử, tôi rất vui mừng gửi tới các cụ, và qua các cụ gửi tới phụ lão cả nước lời thăm hỏi thân thiết nhất. Chúc các cụ dồi dào sức khỏe, hăng hái lập công chống Mỹ, cứu nước.

Chiến công bắn rơi liền hai máy bay giặc Mỹ của trung đội lão dân quân xã H. Thanh Hóa là thắng lợi vẻ vang chung của nhân dân ta và giới phụ lão ta. Chiến công đó chứng tỏ: với lòng yêu nước nồng nàn và quyết tâm cao, nhân dân ta dù trẻ hay già đều có thể lập thành tích kỳ diệu.

Dân tộc ta là dân tộc anh hùng, phụ lão ta là phụ lão anh hùng.

Ở miền Nam, trong cuộc đấu tranh ác liệt trường kỳ, các cụ phụ lão đã tỏ rõ gan vàng dạ sắt, nêu nhiều gương sáng cho chúng ta học tập.

Trên miền Bắc, qua ba năm chống Mỹ, cứu nước, với phong trào thi đua “ba giỏi”, phụ lão chúng ta ai ai cũng muốn làm nhiều việc tốt để hiến dâng Tổ quốc. Dũng cảm, cần cù, giàu kinh nghiệm, lắm mưu trí, các cụ đã góp phần quý báu đẩy mạnh mọi mặt sản xuất và chiến đấu. Khắp nơi, hàng ngày hàng giờ đều có muôn vàn việc làm gương mẫu, những lời nói chí tình của các cụ khuyến khích cổ vũ con em làm tốt mọi nghĩa vụ đối với nước, với dân, chung sức xây dựng nên bao gia đình yêu nước, bao thôn bản, khu phố đoàn kết, an ninh, tiến bộ.

Trái với câu “Lão giả an chi”, phụ lão ta ngày nay thật xứng đáng là phụ lão thời đại Hồ Chí Minh, “tuổi cao, chí càng cao”!

Các cụ thân mến,

Già nửa đời người, chúng ta đã bị chìm trong cảnh tối tăm, nay nhắc lại lòng còn đau xót, căm thù. Phụ lão ta thấm thía hơn ai hết lời Hồ Chủ tịch: Không có gì quý hơn độc lập tự do!

Xưa kia chưa có người đưa đường chỉ lối. Người già yêu nước chỉ ngậm ngùi than thở: Thù nước chưa xong đầu đã bạc! Nay nhờ có sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng và Hồ Chủ tịch, nhân dân ta đã giành được những thắng lợi vô cùng vẻ vang, dân tộc ta đang đứng trước tiền đồ vô cùng rực rỡ. Công ơn trời bể ấy, càng nhiều năm tháng càng khắc sâu vào tâm trí chúng ta.

Đối với phụ lão, Đảng và Hồ Chủ tịch luôn luôn khích lệ mỗi bước tiến của chúng ta, giáo dục cán bộ và nhân dân ta kính trọng tuổi già, chăm sóc sức khỏe của các cụ. Hồ Chủ tịch lại thường nhắc nhở chúng ta phát huy truyền thống yêu nước của các bậc tiền bối, làm gương để con cháu noi theo. Nhờ vậy mà phụ lão ngày nay:

Tuổi cao chí khí càng cao.

⁵ Ngày 8/11/1967, các cụ phụ lão thủ đô họp Hội nghị liên hoan mừng thành tích thi đua chống Mỹ, cứu nước, Chủ tịch Tôn Đức Thắng đã gửi thư này tới Hội nghị.

Chống Mỹ, cứu nước, già nào kém ai?

Hiện nay, đế quốc Mỹ đã thua to nhưng vẫn còn rất ngoan cố và hung ác. Chúng chưa từ bỏ dã tâm xâm lược nước ta. Chúng đang gây ra biết bao tội ác trời không dung, đất không tha ở cả hai miền nước ta. Toàn dân ta đoàn kết một lòng, quyết đánh thắng hoàn toàn giặc Mỹ xâm lược, để bảo vệ miền Bắc, giải phóng miền Nam, tiến tới thống nhất nước nhà.

Vì độc lập, tự do, hạnh phúc muôn đời của nhân dân ta, của con cháu ta, vì nghĩa vụ quốc tế cao cả đối với nhân dân thế giới, chúng ta quyết mang hết tâm trí, tài năng cùng toàn dân làm tròn nhiệm vụ vẻ vang ngàn năm có một đó.

Lòng đầy tin tưởng, phấn khởi và tự hào, phụ lão chúng ta quyết thi đua giỏi hơn nữa. Chúng ta quyết noi gương yêu nước của các cụ tiên tiến, đạt thêm thành tích, nêu nhiều gương sáng, khuyến khích cổ vũ con em ta hăng hái tiến lên đưa sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước vĩ đại đến toàn thắng.

Kính chúc các cụ mạnh khỏe, đại đoàn kết, đại thắng lợi.

LỜI PHÁT BIỂU CỦA CHỦ TỊCH TÔN ĐỨC THẮNG TẠI KỶ HỌP THỨ 5 CỦA QUỐC HỘI KHÓA III (NGÀY 23-9-1969)

Thưa các đồng chí đại biểu Quốc hội,

Chúng tôi xin chân thành cảm ơn Quốc hội đã tín nhiệm và bầu chúng tôi làm Chủ tịch và Phó Chủ tịch nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Về phần tôi được kế tiếp chức vụ của Hồ Chủ tịch là điều rất vinh quang đối với tôi, nhưng cũng là điều mà tôi chưa bao giờ dám nghĩ đến.

Hiện nay, dân tộc Việt Nam ta đang đoàn kết một lòng kiên trì và đẩy mạnh cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước. Mặc dù còn phải trải qua gian khổ, hy sinh, nhất định dân tộc Việt Nam ta kiên quyết chiến đấu cho đến thắng lợi hoàn toàn. Hiện nay, nhân dân nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa đang ra sức xây dựng chủ nghĩa xã hội, nhất định nhân dân miền Bắc nước ta sẽ thành công trong công cuộc xây dựng đời sống mới.

Trong chức vụ của mình, chúng tôi luôn luôn hết lòng hết sức đóng góp phần lớn nhất vào toàn bộ sự nghiệp cách mạng vĩ đại của dân tộc, thực hiện lời Di chúc thiêng liêng của Hồ Chủ tịch. Mặc dù tài hèn, đức kém, chúng tôi xin thề trước anh linh của Hồ Chủ tịch và trước Quốc hội. Chúng tôi sẽ cố gắng hết sức mình để làm tròn trách nhiệm mà Quốc hội đã giao phó. Chúng tôi mong ước luôn luôn được Quốc hội cũng như Quốc dân đồng bào theo dõi và giúp đỡ, để chúng tôi làm tốt hơn công việc to lớn của mình.

Một lần nữa, chúng tôi xin chân thành cảm ơn Quốc hội.

THƯ GỬI CÁC CHÁU THIẾU NHI NHÂN DỊP TẾT TRUNG THU NĂM 1969

Các cháu yêu quý,

Trung thu này, Bác Hồ kính yêu của chúng ta không còn nữa.

Đến phút vĩnh biệt, Bác Hồ vẫn nhớ đến các cháu. Trong Di chúc, Bác gửi lại cho các cháu thiếu niên, nhi đồng cả nước và thiếu niên nhi đồng quốc tế muôn vàn tình thân yêu thấm thiết.

Đối với các cháu, cũng như đối với cả dân tộc ta:

“Công Bác Hồ hơn núi Thái Sơn

On Bác Hồ hơn nước trong nguồn chảy ra”.

Bác Hồ vĩ đại vẫn sống mãi với nhân dân ta, với thiếu niên, nhi đồng ta.

Hình ảnh của Bác Hồ luôn luôn bên cạnh các cháu, ân cần dạy dỗ, săn sóc các cháu trong học tập, rèn luyện và sinh hoạt đội.

Để xứng đáng với muôn vàn tình thân yêu của Bác Hồ, các cháu hãy ra sức thực hiện năm điều Bác Hồ dạy.

Hãy phấn đấu làm cho năm học này tiến bộ hơn hẳn những năm học trước.

Hãy ra sức xây dựng Đội. Mỗi cháu phải là một người giỏi trong một tập thể mạnh.

Hãy cố gắng học tập và rèn luyện để được mang tên rất triu mến là: Cháu ngoan Bác Hồ.

Làm được như vậy, các cháu sẽ góp phần thiết thực vào sự nghiệp đánh thắng hoàn toàn giặc Mỹ xâm lược, đẩy mạnh xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, làm cho hai miền Nam Bắc sớm sum họp một nhà như lòng mong muốn của Bác Hồ.

Bác gửi đến các cháu nhiều cái hôn thấm thiết.

Nhân dịp này, tôi kêu gọi các ngành, các đoàn thể, các bậc cha mẹ, các cô giáo, thầy giáo, các anh chị phụ trách thiếu nhi hãy làm tốt hơn nữa công việc giáo dục, chăm sóc và bảo vệ thiếu niên, nhi đồng, ra sức thực hiện lời Di chúc của Hồ Chủ tịch: “Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc làm rất quan trọng và rất cần thiết”.

Hà Nội, ngày 2 tháng 9 năm 1969

TÔN ĐỨC THẮNG

QUÂN ĐỘI TA XỨNG ĐÁNG LÀ QUÂN ĐỘI ANH HÙNG CỦA MỘT DÂN TỘC ANH HÙNG ⁶

Thưa các đồng chí thân mến.

Nhân dịp quân đội ta tròn 25 tuổi, tôi thay mặt Trung ương Đảng và Chính phủ nhiệt liệt khen ngợi cán bộ và chiến sĩ các quân chủng, binh chủng, bộ đội chủ lực, bộ đội địa phương, dân quân tự vệ, công an nhân dân đã chiến đấu anh dũng, lớn mạnh vượt bậc, lập được nhiều thành tích vẻ vang.

Tôi thân ái gửi lời thăm hỏi ân cần đến các đồng chí thương binh, bệnh binh, các gia đình liệt sĩ, gia đình bộ đội và các gia đình có công với cách mạng.

Hai mươi năm qua, dưới sự lãnh đạo của Đảng ta và Hồ Chủ tịch kính mến, được nhân dân cả nước thương yêu, đùm bọc, quân đội ta đã phát triển từ nhỏ đến lớn, từ yếu đến mạnh, liên tục đánh thắng phát xít Nhật, thực dân Pháp và đế quốc Mỹ, luôn luôn làm tròn nghĩa vụ đối với dân tộc và nghĩa vụ quốc tế.

Sinh ra và lớn lên trong cuộc đấu tranh cách mạng vĩ đại của toàn dân, được Đảng và Bác Hồ trực tiếp tổ chức, lãnh đạo và giáo dục, quân đội ta đã xây dựng nên truyền thống cách mạng vẻ vang: “Trung với Đảng, hiếu với dân, sẵn sàng chiến đấu hy sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc, vì chủ nghĩa xã hội. Nhiệm vụ nào cũng hoàn thành, khó khăn nào cũng vượt qua, kẻ thù nào cũng đánh thắng”. Quân đội ta rất xứng đáng với lòng tin cậy của Đảng, của nhân dân, xứng đáng là quân đội anh hùng của một dân tộc anh hùng.

Hiện nay, tuy đế quốc Mỹ đã bị thất bại nặng nề, nhưng chúng vẫn rất ngoan cố. Chúng đang giở nhiều âm mưu, thủ đoạn thâm độc, xảo quyệt và tàn bạo hòng kéo dài chiến tranh xâm lược, duy trì chủ nghĩa thực dân mới ở miền Nam nước ta. Chúng đang liên tiếp có những hành động xâm phạm chủ quyền và an ninh của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Nhiệm vụ của các lực lượng vũ trang nhân dân lúc này là phải ra sức rèn luyện và công tác, sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu tốt, kiên quyết tiến lên giành những thắng lợi mới to lớn hơn nữa.

Các đồng chí hãy giương cao ngọn cờ “Quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ xâm lược” mà Bác Hồ đã trao cho, nêu cao tinh thần quyết chiến quyết thắng, học tập và thi đua với các lực lượng vũ trang giải phóng miền Nam anh hùng, cùng toàn dân đưa sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước đến toàn thắng, giải phóng miền Nam, bảo vệ miền Bắc, tiến tới thống nhất Tổ quốc.

⁶ Phát biểu tại lễ kỷ niệm lần thứ 25 Ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam tổ chức tại Hà Nội ngày 20-2-1969.

ĐOÀN KẾT TOÀN DÂN QUYẾT TÂM ĐÁNH THẮNG HOÀN TOÀN GIẶC MỸ XÂM LƯỢC⁷

Thưa các vị đại biểu,

Hôm nay trong không khí tung bùng, phấn khởi trước những thắng lợi to lớn của cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước và của sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, chúng ta họp Đại hội lần thứ III của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, tại thủ đô Hà Nội.

Thay mặt Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, tôi thân ái chào mừng các vị đại biểu đã về dự đông đủ.

Đại hội chúng ta vô cùng sung sướng chào đón Đoàn đại biểu Mặt trận Dân tộc Giải phóng miền Nam Việt Nam và đoàn đại biểu Liên minh các lực lượng dân tộc, dân chủ và hòa bình Việt Nam, từ tuyến đầu Tổ quốc rục rờ chiến công, về họp với chúng ta và mang đến cho chúng ta tình cảm thiết tha, triu mến của 17 triệu đồng bào miền Nam anh hùng.

Thưa các vị đại biểu,

Suốt mấy chục năm qua, Mặt trận chúng ta luôn luôn được Hồ Chủ tịch ân cần chăm sóc, xây dựng và lãnh đạo. Kính cẩn nghiêng mình trước chân dung của Hồ Chủ tịch, chúng ta hãy tỏ lòng biết ơn vô hạn đối với Người và xin hứa: luôn luôn gương cao ngọn cờ đại đoàn kết của Người, quyết tâm thực hiện trọn vẹn Di chúc thiêng liêng của Người.

Từ Đại hội lần thứ hai của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đến nay đã được mười năm.

Trong mười năm qua, dưới sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng lao động Việt Nam, nhân dân ta đoàn kết một lòng, vượt qua muôn vàn khó khăn, gian khổ, giành nhiều thắng lợi to lớn và căn bản trong kháng chiến chống Mỹ, cứu nước và xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Nhân dịp này, Đại hội chúng ta gửi tới đồng bào và chiến sĩ miền Nam anh hùng những tình cảm thân yêu thắm thiết nhất. Đồng bào miền Nam đã luôn luôn nêu cao lòng yêu nước nồng nàn, tinh thần hy sinh cao cả, chiến đấu bền bỉ và dũng cảm vì độc lập, tự do, vì thống nhất đất nước. Miền Nam thật xứng đáng là thành đồng của Tổ quốc!

Chúng ta nhiệt liệt biểu dương đồng bào và chiến sĩ miền Bắc anh hùng đã đánh bại cuộc chiến tranh phá hoại ác liệt của đế quốc Mỹ, hết lòng hết sức làm tròn nghĩa vụ của hậu phương lớn đối với tiền tuyến lớn và gian khổ phấn đấu, cần kiệm xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Chúng ta nhiệt liệt chào mừng nhân dân Lào và nhân dân Campuchia anh hùng đã kiên quyết đứng lên kháng chiến chống đế quốc Mỹ xâm lược và bẻ gãy tay sai, lập nên những chiến công vô cùng oanh liệt.

⁷ Diễn văn khai mạc Đại hội lần thứ III Mặt trận Tổ quốc Việt Nam ngày 14 tháng 12 năm 1971.

Chúng ta nhiệt liệt chào mừng những thành tựu rực rỡ của nhân dân các nước anh em trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản. Chúng ta nhiệt liệt chào mừng những thắng lợi to lớn của nhân dân toàn thế giới trong cuộc đấu tranh vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội.

Chúng ta chân thành cảm ơn sự đồng tình, ủng hộ và giúp đỡ quý báu của anh em, bầu bạn khắp năm châu đối với nhân dân ta.

Thưa các vị đại biểu.

Cùng với sự phát triển của cuộc đấu tranh cách mạng của nhân dân ta, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã không ngừng lớn mạnh, phát huy tác dụng to lớn của mình, đoàn kết, động viên toàn dân ra sức phấn đấu cho sự nghiệp vẻ vang của dân tộc.

Chúng ta nhiệt liệt hoan nghênh các chính Đảng, các đoàn thể, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp, các vị nhân sĩ, các cán bộ đã hăng hái góp phần xây dựng, củng cố, mở rộng Mặt trận và ra sức phấn đấu thực hiện những nhiệm vụ của thành viên Mặt trận.

Đại hội đại biểu Mặt trận Tổ quốc Việt Nam lần thứ III này sẽ tổng kết tình hình hoạt động của Mặt trận trong mười năm qua, rút ra một số kinh nghiệm, định rõ nhiệm vụ, công tác của Mặt trận trong thời gian tới và cử Ủy ban Trung ương mới của Mặt trận.

Có đường lối độc lập, tự chủ, đúng đắn và sáng tạo của Đảng, có sức mạnh vô địch của khối đại đoàn kết toàn dân, luôn luôn nêu cao tinh thần tự lực cánh sinh, lại được sự đồng tình ủng hộ và giúp đỡ to lớn của các nước xã hội chủ nghĩa anh em và của cả loài người tiến bộ, nhân dân ta nhất định đánh thắng hoàn toàn giặc Mỹ xâm lược cùng bọn tay sai và xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc.

Thay mặt Đoàn chủ tịch, tôi xin tuyên bố khai mạc Đại hội lần thứ III của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và chúc Đại hội thành công tốt đẹp.

THẮNG LỢI VĨ ĐẠI VÀ NHIỆM VỤ MỚI RẤT VẺ VANG⁸

Thưa các vị,

Thưa các đồng chí,

Hiệp định chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam đã được chính thức ký kết. Chiến tranh đã hoàn toàn chấm dứt trên cả hai miền của đất nước.

Như vậy, sau 18 năm đấu tranh gian khổ, đầy hy sinh dũng cảm, nhân dân ta đã kết thúc thắng lợi cuộc kháng chiến oanh liệt nhất trong lịch sử chống ngoại xâm của dân tộc.

⁸ Diễn văn khai mạc Hội nghị bất thường Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, ngày 29 tháng 1 năm 1973.

Đây là thắng lợi của đường lối cách mạng đúng đắn và sáng tạo của Đảng Lao động Việt Nam và của Hồ Chủ tịch kính yêu.

Đây là thắng lợi của sức mạnh đoàn kết vô địch của nhân dân hai miền Nam- Bắc, của truyền thống yêu nước nồng nàn và tinh thần đấu tranh kiên cường bất khuất của dân tộc Việt Nam ta.

Đây cũng là thắng lợi của tình đoàn kết chiến đấu của nhân dân ba nước Việt Nam, Lào, Campuchia, của tinh thần đoàn kết quốc tế của nhân dân các nước anh em, của phong trào giải phóng dân tộc, của nhân dân yêu chuộng hòa bình và công lý trên thế giới, trong đó có cả nhân dân tiến bộ Mỹ, đã kiên trì ủng hộ và giúp đỡ cuộc đấu tranh chính nghĩa của nhân dân ta.

Thắng lợi vĩ đại của cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước đang mở ra một giai đoạn mới của lịch sử cách mạng Việt Nam. Lời kêu gọi của Ban chấp hành Trung ương Đảng lao động Việt Nam và Chính phủ Việt Nam Dân chủ Cộng hòa và lời kêu gọi của Ủy ban Trung ương Mặt trận Dân tộc Giải phóng miền Nam Việt Nam và Chính phủ Cách mạng lâm thời Cộng hòa miền Nam Việt Nam đã chỉ rõ phương hướng suy nghĩ và hành động cho đồng bào và chiến sĩ cả nước. Hơn bao giờ hết lúc này nhân dân ta càng phải đoàn kết chặt chẽ, luôn luôn cảnh giác, ra sức củng cố những thắng lợi đã giành được, thực hiện nghiêm chỉnh và triệt để Hiệp định Paris về Việt Nam, kiên quyết đòi các bên tham gia ký kết đều tôn trọng và thi hành đầy đủ hiệp định, nhằm giữ vững hòa bình lâu dài, hoàn thành độc lập, dân chủ ở miền Nam, tiến tới hòa bình thống nhất Tổ quốc.

Chúng ta tin tưởng rằng, đồng bào miền Nam ruột thịt sẽ nêu cao truyền thống đại đoàn kết dân tộc, xóa bỏ thành kiến và sự bất hòa quá khứ, cùng nhau chung lòng chung sức đấu tranh cho hòa bình, độc lập, dân chủ, cải thiện dân sinh và hòa hợp dân tộc.

Với những điều kiện thuận lợi mới, với khí thế cách mạng mới, đồng bào miền Bắc quyết hăng hái thi đua, ra sức khôi phục và phát triển kinh tế, củng cố quốc phòng, đẩy mạnh mọi mặt công cuộc xây dựng miền Bắc xã hội chủ nghĩa, trước mắt là thực hiện thắng lợi kế hoạch Nhà nước năm 1973.

Nhiệm vụ sắp tới của nhân dân ta còn rất nặng nề và khó khăn. Nhưng không một trở lực nào có thể ngăn cản nhân dân ta tiến lên giành những thắng lợi rực rỡ trong thời kỳ lịch sử mới của dân tộc.

Giương cao ngọn cờ hòa bình và hòa hợp dân tộc, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng các tổ chức yêu nước khác ở miền Bắc cũng như ở miền Nam cổ vũ đồng bào trong nước cũng như kiều bào ở nước ngoài hăng hái phấn đấu cho lợi ích thiêng liêng và tiền đề tươi sáng của Tổ quốc. Chúng ta sẽ động viên mọi người dân Việt Nam, mọi gia đình Việt Nam nêu cao tinh thần dân tộc, nghĩa đồng bào, cùng nhau kề vai sát cánh phấn đấu thực hiện điều mong ước cuối cùng của Hồ Chủ tịch kính mến là: xây dựng thành công một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ, giàu mạnh và góp phần vào cuộc đấu tranh cách mạng của nhân dân thế giới.

LỜI PHÁT BIỂU TẠI ĐẠI HỘI THANH NIÊN “BA SẴN SÀNG” TOÀN MIỀN BẮC (10-5-1973)

Các đại biểu thân mến,

Các cháu yêu quý,

Đại hội “Ba sẵn sàng” của thanh niên toàn miền Bắc họp vào những ngày tháng năm lịch sử, trong khi Tổ quốc thân yêu của chúng ta không còn một đội quân xâm lược nước ngoài. Bác rất vui mừng đến dự Đại hội của các cháu và thân ái chào mừng các đại biểu.

Trong những năm chống Mỹ, cứu nước, phong trào “Ba sẵn sàng” của thanh niên miền Bắc cùng với phong trào “Năm xung phong” của thanh niên miền Nam đã góp phần to lớn vào thắng lợi vĩ đại của dân tộc ta. Học tập và làm theo lời Bác Hồ dạy, nhiều cháu đã trở thành lao động tiên tiến, chiến sĩ thi đua, chiến sĩ quyết thắng, anh hùng lao động và anh hùng các lực lượng vũ trang nhân dân. Nhiều tấm gương hy sinh anh dũng tuyệt vời của thanh niên ta cho độc lập tự do và chủ nghĩa xã hội, mãi mãi sáng ngời để mọi người noi theo.

Thay mặt Đảng và Chính phủ, Bác nhiệt liệt hoan nghênh và biểu dương những thành tích vẻ vang của phong trào thanh niên “Ba sẵn sàng”.

Các cháu yêu quý!

Bước sang giai đoạn mới, dưới sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng. Bác tin chắc rằng, thực hiện Di chúc thiêng liêng của Hồ Chủ tịch, các cháu sẽ phát huy mạnh mẽ khí thế mới của phong trào “Ba sẵn sàng” nêu cao lòng tự hào của thế hệ thanh niên Hồ Chí Minh anh dũng tiến lên, lập công xuất sắc trên các mặt trận lao động sản xuất, chiến đấu, học tập và xây dựng cuộc sống mới. Đoàn thanh niên lao động Hồ Chí Minh và phong trào thanh niên sẽ hoàn thành nhiệm vụ vẻ vang của mình, cùng toàn dân phấn đấu xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh, và góp phần xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng thế giới.

Nhân dịp này, Bác thân ái gửi tới các cháu thanh niên và nhi đồng miền Nam anh hùng lời thăm hỏi ân cần nhất. Chúc các cháu miền Nam mạnh khỏe, tiến bộ, lập nhiều thành tích mới.

Chúc đại hội thành công tốt đẹp.

DIỄN VĂN ĐỌC TRONG LỄ MỪNG CHIẾN THẮNG TẠI SÀI GÒN (NGÀY 15-5-1975)

Đồng bào và các chiến sĩ thân mến,

Hôm nay, đồng bào Sài Gòn - Gia Định đang cùng với đồng bào Hà Nội, Huế và cả nước tổ chức lễ mừng chiến thắng vĩ đại của dân tộc. Cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước của nhân dân ta đã hoàn toàn thắng lợi, nước nhà hoàn toàn giải phóng, miền Nam không còn bóng một tên xâm lược nữa. Nhân dân ta đã hoàn toàn làm chủ vận mệnh của mình. Hòa bình đã được lập lại trong độc lập và tự do.

Trong giờ phút lịch sử trọng đại này, tôi thay mặt Đảng Lao động Việt Nam, Chính phủ Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và nhân danh cá nhân tôi, gửi tới đồng bào và chiến sĩ thành phố Sài Gòn - Gia Định, đồng bào và chiến sĩ cả nước, kiều bào ở nước ngoài lời chào mừng nhiệt liệt nhất, thắm thiết nhất. Tôi cũng xin gửi tới các gia đình liệt sĩ, gia đình có công với cách mạng, anh chị em thương binh, bệnh binh lời thăm hỏi ân cần và lòng biết ơn sâu sắc nhất.

Thắng lợi rực rỡ của nhân dân ta ngày nay là kết quả của cuộc chiến đấu suốt 30 năm qua của đồng bào và chiến sĩ cả nước ta. Đó là thắng lợi của đường lối cách mạng đúng đắn, sáng tạo, độc lập, tự chủ, thắng lợi của sức mạnh đoàn kết toàn dân, đoàn kết quốc tế, của tinh thần “Không có gì quý hơn độc lập tự do”, thắng lợi của truyền thống yêu nước nồng nàn, đấu tranh kiên cường, bất khuất trong bốn nghìn năm lịch sử của dân tộc.

Mừng thắng lợi có ý nghĩa lịch sử và có tính chất thời đại này, chúng ta vô cùng nhớ ơn Chủ tịch Hồ Chí Minh, Người đã sống cống hiến trọn đời mình cho độc lập, tự do của dân tộc, cho hạnh phúc của nhân dân, ngày đêm tưởng nhớ đồng bào miền Nam đi trước về sau.

Chúng ta tỏ lòng biết ơn nhân dân Lào, nhân dân Campuchia, nhân dân và Chính phủ các nước xã hội chủ nghĩa anh em, các nước dân tộc chủ nghĩa, bạn bè khắp năm châu mấy chục năm nay đã kiên trì ủng hộ cuộc chiến đấu chính nghĩa của nhân dân ta.

Sau chiến thắng oanh liệt này là thời kỳ phát triển rực rỡ nhất của dân tộc ta. Nhất định 45 triệu đồng bào cả nước ta sẽ đoàn kết một lòng, thương yêu, đùm bọc nhau như con một nhà, chung lòng chung sức bảo vệ độc lập, tự do, hàn gắn những vết thương chiến tranh xây dựng lại đất nước, xây dựng cuộc sống mới hòa bình và hạnh phúc.

Chúng ta quyết biến khí thế cách mạng hào hùng hôm nay thành cao trào thi đua thực hiện Di chúc thiêng liêng của Hồ Chủ tịch, xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh và góp phần xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng thế giới. Tăng cường đoàn kết, nâng cao cảnh giác, ra sức củng cố độc lập và xây dựng nước nhà phồn vinh.

Đồng bào cả nước hãy hăng hái tiến lên!

ĐOÀN KẾT TOÀN DÂN, BẢO VỆ TỔ QUỐC XÂY DỰNG NƯỚC NHÀ⁹

Thưa các vị đại biểu,

Thưa các đồng chí và các bạn,

Ngày 10-9-1955, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam ra đời nhằm đoàn kết toàn dân, kiên quyết đấu tranh chống đế quốc Mỹ và tay sai, xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh.

Hai mươi năm qua, dưới sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng Lao động Việt Nam và Hồ Chủ tịch, đoàn kết chặt chẽ trong Mặt trận, nhân dân ta đã kiên trì chiến đấu cho những mục tiêu cao cả nói trên.

Từ năm 1960, Mặt trận Dân tộc Giải phóng miền Nam Việt Nam ra đời cũng nhằm mục tiêu như vậy. Đến năm 1968, liên minh các lực lượng dân tộc, dân chủ và hòa bình Việt Nam thành lập cũng tán thành mục tiêu ấy.

Đến nay, nhân dân cả nước từ Bắc đến Nam đã đánh bại hoàn toàn cuộc chiến tranh xâm lược của đế quốc Mỹ, giải phóng hoàn toàn miền Nam thân yêu, xây dựng và bảo vệ vững chắc chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc.

Nhân dịp kỷ niệm 20 năm Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, nhân dân ta càng nhắc nhở nhau tăng cường đoàn kết phấn đấu thực hiện thắng lợi những nhiệm vụ cách mạng vẻ vang trong giai đoạn mới, hoàn thành trọn vẹn mục đích mà Cương lĩnh Mặt trận đã đề ra.

THƯ GỬI CÁC BẬC CHA MẸ VÀ CÁC CÁN BỘ NHÂN KỶ NIỆM LẦN THỨ 15 NGÀY THÀNH LẬP ỦY BAN THIẾU NIÊN NHI ĐỒNG VIỆT NAM (1/4/1961 – 1/4/1976)

Các bậc cha mẹ và các đồng chí thân mến.

Nhân dịp kỷ niệm lần thứ 15 ngày thành lập Ủy ban thiếu niên, nhi đồng Việt Nam, tôi nhiệt liệt khen ngợi các đồng chí và đồng bào đã góp phần tích cực vào việc bảo vệ, chăm sóc và giáo dục các cháu thiếu niên, nhi đồng của chúng ta.

Nước nhà đã hoàn toàn độc lập, nhân dân ta đang nô nức chuẩn bị Tổng tuyển cử để bầu Quốc hội chung cho cả nước và cả nước đang tiến lên chủ nghĩa xã hội, chúng ta càng có điều kiện để chăm sóc thiếu niên nhi đồng trong cả nước tốt hơn nữa.

Tôi đề nghị các bậc cha mẹ, các gia đình, các cán bộ các ngành, các cấp, các cơ quan, từ Trung ương đến cơ sở hãy quan tâm đầy mạnh cuộc vận động “Toàn

⁹ Diễn văn khai mạc lễ kỷ niệm lần thứ 20, ngày thành lập Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, ngày 10 tháng 9 năm 1975.

dân bảo vệ, chăm sóc và giáo dục thiếu niên, nhi đồng” và phối hợp với nhau chặt chẽ hơn nữa trong việc vun trồng những mầm non của dân tộc.

Các cháu thiếu niên và nhi đồng yêu quý.

Bác mong các cháu luôn xứng đáng là những cháu ngoan Bác Hồ.

Bác gửi các cháu nhiều cái hôn.

NGÀY BẦU CỬ QUỐC HỘI THỐNG NHẤT SẮP TỚI SẼ LÀ NGÀY HỘI LỚN CỦA CẢ DÂN TỘC ¹⁰

Trong không khí tung bừng của toàn dân náo nức chuẩn bị Tổng tuyển cử bầu Quốc hội chung của cả nước, tôi rất sung sướng được tham dự buổi tiếp xúc thân mật hôm nay với các đại biểu cử tri khu vực bầu cử số 1 của Hà Nội.

Trước tiên tôi chân thành cảm ơn Mặt trận Tổ Quốc, đồng bào Hà Nội có lòng yêu mến giới thiệu tôi ra ứng cử ở Thủ đô.

Tôi xin hứa cùng đồng bào và chiến sĩ cả nước đem hết sức mình phục vụ nhân dân, phục vụ Tổ quốc, thực hiện Di chúc thiêng liêng của Hồ Chủ tịch, cố gắng phấn đấu góp phần cùng toàn dân xây dựng nước Việt Nam hòa bình, độc lập, thống nhất và xã hội chủ nghĩa.

Vui mừng phấn khởi trước thắng lợi lịch sử vĩ đại và tương lai huy hoàng của dân tộc, toàn Đảng, toàn dân ta nhất định hoàn thành tốt cuộc bầu cử Quốc Hội lần này và làm cho ngày 25 tháng 4 sắp tới sẽ là ngày hội lớn của cả dân tộc.

Để thiết thực chào mừng cuộc Tổng tuyển cử, tôi mong đồng bào hăng hái thi đua lập thành tích xuất sắc trong lao động, công tác và học tập với khẩu hiệu “Tất cả cho sản xuất, tất cả để xây dựng chủ nghĩa xã hội, tất cả vì Tổ quốc giàu mạnh, vì hạnh phúc của nhân dân”.

Mỗi cử tri hãy tích cực làm tròn nhiệm vụ của mình là tham gia bầu cử để lựa chọn những người thật xứng đáng vào Quốc hội.

THƯ KHEN CÁN BỘ VÀ NHÂN VIÊN QUÂN Y

Hà Nội, ngày 14 tháng 4 năm 1976,

Thân ái gửi cán bộ và nhân viên quân y Quân đội nhân dân Việt Nam.

Nhân dịp kỷ niệm lần thứ 30 ngày truyền thống vẻ vang của ngành quân y, tôi thân ái gửi lời thăm hỏi toàn thể cán bộ nhân viên ngành quân y của quân đội ta.

¹⁰ Lời phát biểu của Chủ tịch Tôn Đức Thắng trong cuộc gặp thân mật giữa các ứng cử viên Đại biểu Quốc Hội với Đại biểu cử tri tại khu phố Ba Đình (Hà Nội) tối 13/4/1976.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, được ngành dân y và các ngành khác đoàn kết giúp đỡ, suốt 30 năm qua, ngành quân y đã luôn luôn dũng cảm, tận tụy chăm nom sức khoẻ bộ đội, cứu chữa thương binh, bệnh binh, tham gia cứu chữa và chăm sóc sức khoẻ nhân dân, đào tạo, bồi dưỡng được nhiều cán bộ, nhân viên, tích cực học tập nâng cao trình độ khoa học, chuyên môn, góp phần xứng đáng vào thắng lợi vĩ đại của dân tộc trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp và Mỹ, góp phần xứng đáng xây dựng nền y học quân sự Việt Nam.

Thay mặt Trung ương Đảng và Chính phủ, tôi rất vui mừng khen ngợi thành tích vẻ vang của các đồng chí.

Trong giai đoạn cách mạng mới, nhiệm vụ của quân đội ta nói chung, nhiệm vụ của ngành quân y nói riêng rất nặng nề và rất vẻ vang.

Các đồng chí hãy ra sức phát huy bản chất cách mạng, truyền thống tốt đẹp của quân đội ta và của ngành quân y, ghi nhớ và làm theo lời của Bác Hồ kính yêu “Người thầy thuốc giỏi đồng thời phải là như người mẹ hiền”, hết lòng, hết sức chăm sóc sức khoẻ bộ đội, cứu chữa và phục vụ thương binh, bệnh binh luôn luôn nêu cao phẩm chất đạo đức cách mạng, tăng cường đoàn kết, học tập nắm vững khoa học, kỹ thuật, yêu mến nghiệp vụ, nâng cao trình độ chính trị tư tưởng, trình độ tổ chức chỉ huy, ra sức xây dựng ngành quân y tiến bộ hơn nữa.

Chúc các đồng chí hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ cùng với toàn quân và toàn dân bảo vệ vững chắc và xây dựng thành công Tổ quốc Việt Nam độc lập, thống nhất, xã hội chủ nghĩa.

Chào thân ái và quyết thắng

TÔN ĐỨC THẮNG

**THƯ GỬI THIẾU NIÊN, NHI ĐỒNG CẢ NƯỚC NHÂN DỊP
KỶ NIỆM LẦN THỨ 35 NGÀY THÀNH LẬP ĐỘI THIẾU NIÊN
TIỀN PHONG HỒ CHÍ MINH VÀ ĐỘI NHI ĐỒNG HỒ CHÍ MINH
(15/5/1941-15/5/1976)**

Các cháu yêu quý,

Ngày 15 tháng 5 năm nay, Đội của các cháu tròn 35 tuổi. Ba mươi lăm năm qua, vâng theo lời Bác Hồ dạy, đội của các cháu và toàn thể thiếu niên, nhi đồng Việt Nam đã hăng hái tham gia mọi hoạt động trong sự nghiệp cứu nước và dựng nước vẻ vang của dân tộc ta. Hàng triệu đội viên thiếu niên tiên phong đã trở thành đoàn viên, đảng viên, cán bộ, góp phần xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng của nhân dân ta.

Nhân dịp này, Bác thân ái chào mừng Đội thiếu niên Tiên Phong Hồ Chí Minh, Đội Nhi đồng Hồ Chí Minh và Bác vui lòng khen ngợi các cháu.

Ngày nay, Tổ quốc ta đã hoàn toàn độc lập, thống nhất và đi lên chủ nghĩa xã

hội. Các cháu càng ra sức học tập và làm theo năm điều Bác Hồ dạy, phấn đấu để mỗi đội viên đều xứng đáng là cháu ngoan của Bác Hồ mỗi cơ sở Đội là một tập thể vững mạnh. Đó là cách tốt nhất của các cháu góp phần xây dựng đất nước.

Sắp đến hè và Tết 1-6, Bác mong các cháu hãy tỏ chức nhiều hoạt động bổ ích để mừng Tổ quốc thống nhất, mừng Đội 35 tuổi.

Tôi mong các cán bộ phụ trách đội, các giáo viên và các bậc cha mẹ, các ngành, đoàn thể đã góp phần tích cực vào sự nghiệp giáo dục thiếu niên, nhi đồng, sẽ có nhiều cố gắng, đóng góp mới để xây dựng Đội thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh và Đội nhi đồng Hồ Chí Minh vững mạnh.

Bác gửi các cháu nhiều cái hôn

BÁC TÔN

LỜI PHÁT BIỂU

TẠI KỶ HỌP ĐẦU TIÊN QUỐC HỘI KHÓA VI (3-7-1976)

Thưa các đồng chí đại biểu Quốc hội,

Tôi xin thay mặt tất cả các đồng chí vừa được bầu vào các cơ quan lãnh đạo của Nhà nước, chân thành cảm ơn sự tin nhiệm của Quốc hội.

Sự tin nhiệm đó thể hiện lòng tin tưởng tuyệt đối của nhân dân ta đối với sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng Lao động Việt Nam.

Chúng tôi xin hứa với Quốc hội, với đồng bào cả nước, sẽ tiếp tục mang hết sức mình phục vụ Tổ quốc, phục vụ nhân dân, ra sức đoàn kết, động viên toàn dân phấn đấu thực hiện đầy đủ lời căn dặn của Hồ Chủ tịch: “Thắng giặc Mỹ, ta sẽ xây dựng hơn mười ngày nay”.

Dưới ngọn cờ trăm trận trăm thắng của Đảng Lao động Việt Nam, Nhà nước ta và nhân dân anh hùng nước ta, nhất định sẽ xây dựng thành công một nước Việt Nam hòa bình, độc lập thống nhất và xã hội chủ nghĩa.

Tôi nhờ các đồng chí đại biểu chuyển lời thăm hỏi ân cần nhất của chúng tôi, đến đồng bào, cán bộ và chiến sĩ ở các địa phương mà các đồng chí là đại biểu.

Chúc các đồng chí mạnh khỏe và đạt nhiều thành tích trong sản xuất, công tác, góp phần xứng đáng vào sự nghiệp vĩ đại: hoàn thành thống nhất nước nhà, đưa cả nước tiến nhanh, tiến mạnh, tiến vững chắc lên chủ nghĩa xã hội.